

Επίκαιροι Στίχοι

ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΟΣΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΠΡΟΣΕΛΘΕΤΕ

Σύναξ' ὁ Νώτης τὴ σοδειὰ τὴν τρισευλογημένη,
ἔβαλε καὶ φορτῶματα κρασί στὸν Ἄη Δημήτηρ,
ἐμάζωξε καὶ τὴ λαβὰ στὸ κιοῦπι, στὸ πιθάρι,
κι' ἀπραγος νάρθη τοῦ Χριστοῦ, τὸ Πάσχα περιμένει,

Θὰ βάλουν ὄλοι τὰ καλά, στὰ γιορτινὰ ντυμένοι,
προτοῦ νὰ σκάσει ὁ Λύγεριος στὴν ἐκκλησιά θὰ πάνε
—τὰ σημαντρά χαρμόσυνα, γοργά, θ' ἀχολογᾶνε,—
νὰ μεταλάβουν, ν' ἀσπαστοῦν, σεμνοί, ξελαφρωμένοι,

ΠΑΝΑΓ. ΜΕΛΕΤΜΗΣ

Ἀπὸ τὴ σειρά «VITA RUSTICA»

Ἄμετρο εἰς μᾶς φέρονε ἐδῶ, Ἄποσπερὸς διαβάτης,
πέφτει τὸ γιόνι ἀνάλαφο στὴ φάνη ὀλοῦθε γύρω,
Σημαίνει ἡ ὥρα τῶν ὥρων... Σκορπᾶς στὴν πλάσμηῦρο
κι' ἡ εὐση ἀγάλλεται κρυφὰ ὡς Σὲ θωραεὶ σιμα της...

Ἄκερία μὲς, στὰ στήθη σας μαζώχθηκε ἡ Πατριδα...
Στὸ λογισμό καὶ στὴν καρδιά μᾶς ἔχτισε ἕνα κάστρο,
ε' Ὅσοι πιστοὶ προσέλθετε στὴ φάνη αὐτὴ μ' ἐλπίδα,
Στὸ ὠχτιον δρόμον ὀδηγός... Μὲς τ' ἄστρα ἔξωρο ἄστρο...

ΝΙΚΟΣ ΣΑΡΑΦΟΓΛΟΥ

Τὸ γεμάτο ἀπὸ κόσμο λεωφορεῖο ἔχει περάσει καὶ τὸ τελευταῖο σπιτάκι τοῦ Ἡρακλείου. Εἴμαστε μὲς στὰ κατάφορτα ἀπὸ σταφύλια ἀμπέλια, πρὸς τὴ Κνωσό. Ὁλόένα καὶ πλησιάζουμε τὸ ἱστορικὸ παλάτι. Τώρα φαίνεται πιά ξεκάθαρα. Ἐχει διαφορετικὸ χρώμα ἀπ' ἄλλή τὴν γῆ, γύρω του. Ὅσο πλησιάζουμε τόσο καὶ πιά πολὺ μεγαλώνει ἡ περιέργειά μας. Οἱ ἔκτατα μένες κληματαριὲς σκεπάζουν μεγάλες ἐκτάσεις. Προκλητικὰ κρέμονται τὰ τραγανά καὶ πολυχρώμα τσαμπιά τους. Ἀπ' ὅλα ξεχωρίζουν οἱ φρούλες. Καταπράσινες, μὲ πλούσια φυλλωσιά, ξεπηδοῦν οἱ ἔλης. Τὸ λόγο ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἔχουν κι' ἄλλα φρουτοφόρα δέντρα. Δίνουν στὸν ἐπισκέπτη νὰ καταλάβῃ ὅτι βρίσκται κοντὰ σὲ τόπους μαγευτικοῦ, πρωτότυπου.

Ἔβλεπε οἱ πρόγονοί μας καὶ διαλέγανε. Ἦταν κι' αὐτοὶ ὅπως καὶ μεις. Εἶχανε μεγάλου γούστου. Ἦτανε νοικοκύρηδες. Σκεπτόταν ὅπως καὶ μεις σήμερα, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω.

Βασικὸι καταβαίνουμε ἀπ' τ' αὐτοκίνητο. Ἀνυπομονοῦμε νὰ δοῦμε τὰ εἰσιπεριέργα μέρη τοῦ παλατιοῦ τοῦ Μίνωα. Δὲν εἶναι μῦθος, ὅπως μᾶς ἔλεγε, εἶναι πραγματικότητα. Ὅλα εἶναι ἴπρεα. Βρυσούλες μᾶς βροσιζοῦν μὲ τὰ δροσερὰ καὶ γάργαρα νερά τους. Μαγευτικὸ τοπίο! Τίποτα δὲν τοῦ λείπει. Τὸ καρδερῖνι, στὸ φηλότερο κλαρί τῆς παχύσκιας καρυδιάς συμπληρώνει τὸ τέλειο μὲ τὴ γλυκεῖα λαλιά του.

Φεύγουμε ἀπ' ἐκεῖ. Διακόσια μέτρα μακριὰ εἶναι τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα ἐνὸς μεγάλου πολιτισμοῦ. Τοῦ Κρητικοῦ μὲ θεμελιότη τὸν Μίνωα. Περιπατᾶμε κάτω ἀπὸ τὴς ἀτρώγητες κληματαριές. Ἦ ὥρα εἶναι ὀκτὸ τὸ πρωί. Ὅλο κούραση καὶ γεμάτοι περιέργεια περιᾶμε τὴν ἀβαστη σὲ τέχνη πύλη τοῦ κάστρου. Διατηρεῖται ἀκόμα καὶ θὰ διατηρηθῆ. Σ' αὐτὸ φροντίζουν οἱ κάτοικοι τοῦ Ἡρακλείου. Δίκην ἔχουν, γιατί δὲν πρόκειται νὰ χάσουν. Πεύκα πελώρια, φυτεμένα ἴσως μὲ τὸ χέρι τοῦ Μίνωα, σκεπάζουν μὲ τὸ καταπράσινο φύλλωμά τους τὰ γύρω. Ἀπαλὰ φυσὰ τ' ἀγεράκι. Τὰ κλαριά τους κουνιούνται ρυθμικὰ σὰν νὰ θέλουν νὰ κάνουν πιά ἀνάλαφο τὸ χῶμα πού σκεπάζει τὸν δημιουργὸ τους. Ἀκόμα νὰ ποῦν καὶ σὲ μᾶς τὸ εὖ παρόστητε.

Μᾶς ὀπρξδύεται ἕνας ὄρμος φαρδύς, σὲ μῆκος σχεδὸν ἑκατὸ μέτρων.

Τὰ δεντρικὰ δὲν μᾶς ἀφίνουν νὰ δοῦμε τὸν ἥλιο ἀπ' τὸ φύλλωμά τους. Περιποίηση ἐξαιρετικὴ — θέλουν ὦ φαίνεται νὰ μὴν μᾶς ἐνοχλήσουν οἱ ζεστὲς καὶ στενάγωρες καλοκαιριάτικες ἀκτίνες του.

Ἦμαστε πιά πάνω στὸ παλάτι.

Στὴν κορυφή.

Ἐνας ἐξυπηρετικὸς ἀρχαιολόγος ἀρχίζει χωρὶς κούραση τὴ δουλειά του. Μὲ τὴ σειρά μᾶς δίνει καὶ τὴν πιὸ λεπτομερῆ ἐξήγησι γιὰ τὸ κάθε τι. Ἀπὸ κεῖ ἀντίκρυ, στὴ μεριά τῆς Ἐλλάδος, φαίνεται τὸ Κρητικὸ πέλαγος. Ταξιδιάρικα καρδιά βουτοῦν μὲ τὴ πλῶρη τους μὲς στὴν ἀσημένια περιοχὴ τοῦ ἡλίου. Σὰν νὰ πλέουν σ' ἕνα ἀσημένιο ποτάμι.

Μέρος ἐξαιρετικὸ. Στρατηγικὸ μισολὸ αὐτὸς ὁ Μίνωας. Ἄλλὰ ὁ Δαίδαλος μὲ τὸν γιὸν του Ἴκαρο διαμαρτύρονται. Θέλουν νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους. Ἐκεῖ πού εἶδαν τὸ πρῶτο

ὄψος. Μέγας ἀρχιτέκτων κι' αὐτός. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἔρχονται νὰ θαυμάσουν τὸ θαυμάσιο σὲ τέχνη ἔργο του.

Ὁ ἀρχαιολόγος ὄλο ἰ λέει. Δὲν κουράζεται. Εὐχαριστεῖται νὰ ἐξηγή τὰ ἀφογα σὲ τέχνη ἔργα τῶν προγόνων μας. Γι' αὐτὸ ἔπειτα ἀπὸ κάθε τι πού μᾶς δείχνει, ὄν βλέπεις ὄλο καὶ ναμαρώνει. Αὐτὰ ὄμως φαίνεται καὶ σὲ ἐμᾶς. Τὰ πρόσωπα ὄλων λάμπουν ἀπὸ χαρὰ, ἀπὸ περηφάνεια.

Ἀπὸ κεῖ φαίνεται γύρω-γύρω τὸ κάστρο. Ἀπόρθητο εἰμοῖαζε νᾶναι. Γιατὶ σῶνται ἀκόμα μέρη ἀπ' αὐτὸ Δείγνη, ὅτι ἦταν γοντρά καὶ ἀνθεκτικά. Πιά κάτω σῶζεται τὸ θέατρο. Διάφορες εἰκόνες μὲ ζωηρὰ χρώματα τὸ στολίζουν. Σῶζονται σειρές ἀπὸ καθίσματα, ὅπου καθόνταν οἱ θεαταί. Γύρω ἀπ' αὐτὸ ἀσχοληθήκαμε ἀρκετὴ ὥρα. Μ' ἔβριζε. Στὴ δεξιὰ μεριά ἔξω ἀπ' τὸ θέατρο σ' ἕνα τοιχάρι εἶναι ζωγραφισμένον μὲ πολὺ τέχνη ὁ Μινώταυρος. Σημάδι τῆς δυνάμης τοῦ βασιλῆα Μίνωα. Δυὸ μπράτσα ἀσάλινα εἶναι ἔτοιμα νὰ τὸν κατασπαράξουν. Εἶναι τοῦ Θεῆα.

Προχωροῦμε ὄλο περιέργεια καὶ ἐνδιαφέρον, πού δὲν περιγράφονται. Μὲς στὸ παλάτι εἶναι ὄλα τακτοποιημένα. Βρίσκονται ὄλα σὲ καλὴ διατήρηση. Πυθάρια ἀλογάριστα. Ζωγραφιὲς μὲ πολεμιστὰς στολίζουν τὸ εἰωπερικὸ τοῦ παλατιοῦ. Δωμάτια πάρα πολλὰ. Πιά ὄμορφο ἀπ' ὄλα καὶ σὲ καλύτερο διάκοσμο εἶναι τὸ δωμάτιο τῆς Ἀριάδνης. Βρίσκεται κι' ἡ μπανιέρα τῆς ὅπου κεῖ βροσιζε τὸ αἰθέριο κορμὶ τῆς. Στὰ πολυδαίδαλα ὄπνεγια τοῦ πολοτιοῦ εἶναι ὁ περιβόητος Λαβεινθός. Μῦθος ὄμως γιὰ πολλούς. Γιὰ ἐμᾶς πού τὸν εἶδαμε πραγματικότητα.

Τὸ μεσημέρι εὐχαριστημένοι παίρνουμε τὸ φαγητὸ μᾶς κάτω ἀπ' τὴ παχύσκια καρυδιά. Μὰ νὰ καὶ τὸ φράδου. Ὁ ἥλιος βασιλεύει τυλιγμένος σὲ θαυμάσια χρώματα.

Μᾶς συντροφεῖται σ' ὄλο τὸν γυρισμό μας.

ΑΓΓ. ΨΥΛΛΑΚΗΣ

—Σήκω Μάστορο-Κώστα, θά κλείσω, φάναξε ὁ Δημήτρης μαζεύοντας τὰ πτηρία. Σὲ μιὰ γωνιά, ὀλομόναχος καθόταν ἕνας γέρος μ' ἀκουμπισμένο τὸ κεφάλι στὸ τραπέζι κι' εἰδειχνε σὰν νὰ κοιμόταν βαθεῖα. Ἦταν γύρω στα ἐξήντα ὁ Μάστορο-Κώστας, καλὸς οἰκογενειάρχης καὶ τίμιος στὴν κοινωνία. Κρασί δὲν εἶχε πῆ πολλὴ, ἕνα κατοσταράκι μόνο, δὲν ἔπινε ποτὲ παραπάνω, παραξένο ὅμως τέτοια ὦρα νάκει ἐξω ἀπ' τὸ σπίτι του. Δὲν ἦταν ἀπὸ κείνους τοὺς παθιασμένους λάτρεις τῆς ρετσίνας αὐτὸς. Μετρημένος ἀνθρώπος. Εἶχε μιὰ δράκα παιδία νὰ θρέψει, τὸ χειρότερο ὅμως ποὺ τρέμαζε ὄλον τὸν κόσμον, ἦταν οἱ ξένοι. Κατοχή, τὰ περίπουλα γυρίζανε κι' ἀλλοίμονο σ' ὅποιον πιάνασε περασμένη ὦρα νὰ δρισκεταί ἐξω ἀπ' τὴν πόρτα του.

—Ἄντε μάστορα. Ἐπῆνα, τελευταίος.

Τὸ Δορὸ τοῦ Μαστρο Κώστα

Ἐμεινες, θά κλείσω σοῦ λέου, αὔριο ἔχομε πρωτοχρονιά. Δὲ θά πᾶς στὸ κονάκι σου!

Σήκωσε τὸ κεφάλι του ἀργά, χωρὶς διασύνῃ ὁ γέρος καὶ τὸν κύτταξε. Κάτι συλλογιόταν.

—Δὲ σὲ βλέπω καλά ἀπόψε Μάστορο-Κώστα, δούλευες; ἀποσταμμένος φαίνεται.

—Ναί ρέ Δημήτρη, μὲ πήρανε ἀπ' τὴν αὐγὴ οἱ Ἰταλιανοὶ στὸ νταμάρι τους, εἶπε καὶ σηκώθηκε.

Φόρεσε τὸν κοκκὸ του, ἔστριψε τὸ μουστάκι του καὶ εἰτοιμάστηκε νὰφυγ.

—Ἐρεῖς μαστρο-Κώστα, ἔξαχα νὰ σοῦ πῶ, οἱ Ἰταλιανοὶ περιμένουνε αὔριο ἕνα καράβι μεγάλου μὲ πυρομαχικά καὶ τρόφιμα.

—Γιὰ νὰ τὸ δοῦμε πρώτα.

—Γιατί, λές νάκει ψέματα;

—Ρέ Δημήτρη, κείνα τὰ σκυλοφάρα δὲ τὰ λογαριάσεις;

—Ποιά σκυλοφάρα;

—Χμ, κείνα τὰ σιδερένια....

—Χά, χά, χά... Στὸν ὕπνον σου τὰ βλέπεις κει ποὺ κοιμώσονται;

—Μάστορο-Κώστα, δὲ κοιτᾶς καλύτερα τὰ παιδικία σου λέω γὰ κ' ἄστα τὰ σιδερένια σκυλοφάρα καὶ τὰ γατόφαρα.

—Ἄμ δὲ θάμαστε ὅλα μας τὰ χρόνια ἔτσι Δημήτρη, ἀρκετὰ πιά.

—Μακάρι, σάμπως κι' ἐγὼ δὲν τὸ θέλω!

—Ὅτι καὶ νάχη τὸ καρδί τους δικὰ τους εἶναι, περιμένουμε μείς κἀνα ριγάλο ἀπὸ δαύτους;

—Τί ριγάλο εἶπες;

—Δημήτρη, γιὰ μᾶς οἰγάλο εἶναι νὰ χαθῶνε ἀπὸ δῶ, νὰ λευτερωθῶμε. Σήμερα δούλευα στὸ νταμάρι τους κι' οὔτε μεροκάματο μού δάσανε οὔτε φαριστιῶ δὲ μούτανε.

—Ἄριο ξημερώνει πρωτοχρονιά, τέτοια μέρα, πούναι τὰ καλά μας, τὰ κοκκόρια μας, οἱ βασιλόπτητες: Τοῦτο συλλογιόμουνε πρῶτύτερα ποὺ λές, τὰ παλιὰ δυορεφα χρόνια!

—Ἄς εἶναι ὅμως, ἐγὼ ἐλπίζω τὸν καινούργιον χρόνο ποὺ μᾶς ἔρχεται νά...

—Ἀβάντι κύριος, κἀκα μαγκαζῖνο κλείνει, ἀβάντι γρήγορα, ἀκούστηκε μιὰ βαρεῖα φωνὴ ἀπ' τὴ πόρτα. Περίπουλο.

—Σί, σί σινιόρε, φεύγουμε τσακιστικέ ν' ἀπάντησα ὁ Δημήτρης.

—Καληνύχτα παιδί μου, φεύγω νὰ μπὲ στὸ τάρου στὸ λαιμὸ μου.

—Καληνύχτα, στὸ καλὸ μαστρο-Κώ-

στα κι' ὁ Θεὸς βοηθὸς μας.

Ἐγῆκε ἀπ' τὸ μαγαζῖ καὶ τράβηξε κατὰ τὸ σπίτι του. Ὄταν ἐννιά ἡ ὦρα, διαβάτης ὅμως κανένας, ἐρημιά.

Κρῶ φίλ, διαβολέμενο, ἐνοίωσε καθὼς περπατᾶνε νὰ τοῦ περουνιάζει τὸ γέρικο, σακατεμένο ἀπ' τὴ δουλειὰ καὶ τίς κακουχίες κορμὶ του. Σήκωσε τὸ γυακὸ τοῦ πανωφοριου του. Πανωφόρι!! Δειγματολόγιο ἀπὸ μπαλῶματα.

Τοῦθρανε πάλι τὸ νοῦ οἱ παλιές πρωτοχρονιές, τὰ γλέντια, καγιότανε ὁ κόσμος τότε ἀπ' ἀκρὴ σ' ἀκρὴ.

Καὶ τώρα, σκοτάδι στοὺς δρόμους, τὰ σπίτια νεκρά, κοιμητήρι ἀπέραντο, ἄχνα δὲν ἀκούγεται κι' ὅμως, πίσω ἀπ' τὰ κλειστὰ παράθυρα ὑπάρχει ζωὴ!

—Ἐτσι, μὲ χίλιες δυὸ σκιφεὶς ἔφτασε μπροστὰ στὸ σπίτι του. Δὲν εἶδε φῶς, οὔτε κουδέντα ἀκουσε. Μπᾶ, κοιμηθήκανε φαίνεται καὶ τί νὰ κἀνανε! Φάγανε τὴ χορτασόσουπα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κι' κι' ἔχει ὁ Θεὸς γι' αὔριο...

Σιγά-σιγά ἀνοίξε, μῆκε μέσα, δὲν ἐντύθηκε ὅμως, πήγε καὶ στάθηκε κάτω ἀπ' τὸ εἰκονοστάσι, στὴ γωνιά.

—Ἐκανε τὸ σταυρὸ του, γονάτισε κι' ὄλας, μουρμούρισε εὐχές, πολλὲς εὐχές. Θέ μου δόξα μας νὰ λευτερωθῶμε... τὰ παιδιὰ μου... τὴν πατριδα μου... ὅς μου δύναμη.. Ὅρα πολὺ προσευχιόταν, ὕστερα γύρισε, πλησίωσε στὸ κρεββάτι ποὺ κοιμόταν ἡ γυναίκα του. Τὴν κοίταξε μὲ συμπόνια. Φωνὴ μου γυακικοῦνα, εἶπε μέσα του. Ἄνάλαφα, πατώντας στίς μύτες, πήγε στ' ἄλλο κρεββάτι. Ἐκεῖ, ἕνα δωδεκάχρονο ἀγόρι καὶ δυὸ δεκαεξάχρονα παλληκάρια δίδυμα ταξιδεύανε μὲ τὰ γλυκὰ τους δνεῖρα σ' ἀγνωστὸς τόπους, σ' ἄμορφες πολιτείες, δρίσκονταν σὲ παραδεισένιο περιβάλλον, εὐτυχισμένα, κι' ἄς ἦταν νηστικά.

Τέβλεπε ὁ πατέρας στὸ χαμόγελο ποὺ ἤρασε ἀπλωνόταν στ' ἀδύνατα προσωπάκια τους. Αἰσιοδοεῖσα ὀλοφάνηρη, νέα πλάσματα μὲ χρυσὲς ἐπιπέδες καὶ πόδους. Ράϊσε ἡ καρδιά του δὲ μπόρεσε νὰ κρατήση ἕνα δάκρυ ποὺ κύλησε, μωραριστάρι τοῦ πατρικίου του πόνου. Ἐνα δῖοο θέλουν κι' αὐτὰ ὅπως πρῶτα, τί ὅμως, τί ἔχω; Ὅτι μπορὸ κἀνω, γι' αὐτὰ ἀγωνίζομαι καὶ τὴ ζωὴ μου... Ἐσφιξε τὰ δόντια, δὲν εἶχε καιρὸ γιὰ χάσιμο, ἡ δουλειὰ ἡ δουλειὰ δὲν περιμένει εἶναι μεγάλη δουλειὰ, σκέφτηκε. Καμάρωσε λίγο τὰ ελαστάρια του καὶ ἔσχεμασε τὸ παλιὸ ναυτικὸ φανέρι ποὺ ἦταν κρεμασμένο

στὸ ράφι ἀπὸ χρόνια τώρα. Τὸ πήρε κι' ἀνάλαφα σὰν παιδί ἐδῆγκε ἐξω. Προσολαχτὰ μὲσ' ἀπὸ σοκάκια σκοτεινά μὲ τὰ μάτια εἰκοσιτέσσερα καὶ τ' αὐτιά του τετραμένα μὴ πέση ἀπάνου σὲ Ἰταλιανούς τράβηξε γιὰ τὴν ἀκρογιαλιά. Εἶχε τὸ σκοπό του, τὸ σχέδιό του ὁ μαστρο-Κώστας. Ἐφτασε, ἀφρουγκράστηκε, τίποτα. Τὸ φεγγάρι, ὀλόγιομο, φῶτιζε τὸ πέλαο ποὺ ἀπλωνόταν λὲς σεσντιὸ ἀσημένιο μπροστὰ του.

Ἐκανε πάλι τὸ σταυρὸ του, θυμήθηκε τὴ συνάντηση ποὺ εἶχε προχθές. Τὸ καρδί θάρχόταν ἀπόψε. Τὸ σύνθημα... Ναί, τρεῖς φορές, πέρα δῶθε. Δὲ χασομέρησε, ἄναψε τὸ φανάρι, τὸ σήκωσε ψηλά, τὸ κούνησε ζερβά, δεξὰ τρεῖς φορές καὶ στέλτα τὸ ξανάσβυσε.

Ἐν τάξει, ἔγινε ἡ δουλειὰ, μὰ ἂν δὲ πάρθηκε τὸ σῆμα ἀπ' τοὺς δικούς μας; Ἄ, ὄλα κι' ὄλα, ὄχι μισὲς δουλειές κι' ἄλλο σῆμα, γιατί ὄχι κι' ἄλλο; Ἐβγάλε τὰ σπῖρτα του καὶ ὅπως τὸ ξανάναβε ἀκούσε θόρυβο σὰν δῆματα ἀνθρώπων ποὺ τρέχαν.

Δὲ φοβήθηκε ὅμως, δὲν προσπάθησε νὰ κρυφθῇ, οὔτε τῶβαλε στὸ νοῦ του τέτοιο πράγμα. Κοίταξε τὸ πέλαο, πέρα βαθεῖα, ἀγρίοφε, τὰ μάτια του σπληλώθηκαν ἀκίνητα σὰν κάτι νάβλεπε μακρὰ, τέντωσε τὸ χέρι του σταθερὰ χωρὶς νὰ τρέμη μιὰ, δυὸ... πυροβολισμοὶ, σφαῖρες βροχή, χαλάει, σφυρανε στ' αὐτιά του, γύρω του. Βράχος αὐτὸς, στοιχειὸ σωστό, Φωνὲς σιμά του, ἕνα μούδιασμα στὸ δεξιὸ του χέρι, τοῦ πέφτει τὸ φανέρι στὰ χαλίκια, ἄλλ ἀπ' δῶ, ἄλλ ἀπὸ κει, κυκλωμένους... Τὸν πιάσανε.

Τσιμουδὶς ὁ μαστρο-Κώστας, τὸ σῆμα, τὸ σῆμα συλλογιόθηκε, τὸ πήρανε τάχα;

Τὸν ἔβαλαν στὴ μέση — μιὰ ομάδα ἀπὸ δαύτους — μὲ σπρωξές, βλαστήμιες, ἔσκιησαν γιὰ τὸ διοικητὴ τους. Στὸ δρόμο τὸν χτυπᾶνε, αἷμα τρέχει ἀπ' τὸ χέρι του, ποναίει πολὺ, τὰ πόδια του λυγάνε, δὲν πέφτει διωκ, κρατάει σὰν παλ-

ληκάρει εἰκοσάχρονο, δὲ λογαριάζει τίποτα.

Φάσανε. Μεγάλου τὸ σπίτι μὲ φῶτα πολλὰ, πολλὰ. Ἀνεβήκανε τὴ σκάλα καὶ μπήκανε μέσα, πολυτέλεια, ἀτάραχος ὁ μαστρο-Κώστας.

Ἐπῆναν οἱ ἀξίωματικοὶ ἔρχεται κι' ὁ διοικητὴς. Εὐγενὴς τοῦ φαίνεται, διατάζει καὶ τοῦ δένουν τὴν πληγή. Ρωτάει. Κάτι τοῦ εἶπανε φωναχτὰ ὄλοι μαζί, τοῦ δείξαν τὸ φανέρι.

Τοῦ ἔριξε μιὰ ματιὰ ἀπ' τὴν κορφή

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 22)

ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ο οδοστρωτήρας του πολέμου και η συμμοριακή κραυγή που πέρασαν από άκρη σ' άκρη τη χώρα μας, παρέσυραν στο διάβα τους ό,τι ο μαρτυρικός μας λαός με τον κόπο, τον ιδρώτα και τις απαραδειγματίστες θυσίες του μπόρεσε να στερεώσει στην γαιολογικά άγονη μ' ακριβή μας γη, κι' άφρασαν πίσω τους άπειρα προβλήματα που αξιούν αμέριστη την προσοχή και το ενδιαφέρον της πολιτείας και της κοινωνίας.

Μέσ' σ' αυτά και έν συνδυασμῷ με τὸ πρόβλημα του έπαναπατρισμοῦ τῶν συμμοριοπλήκτων, πρωταρχικό κι' έξῆσου έπείγον με τὸ τῆς ἡθικῆς ἀναπλάσεως, ἡθικό ἐπανεξοπλισμοῦ καὶ ἀφανισμοῦ τῶν μεταπολεμικῶν ψυχῶσεων, εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς ὕλικης ἀναπλάσεως, ἰδίως ἀνοικοδομησεως καὶ ἐξασφαλίσεως ἰδίως διὰ τοὺς δευνοπαθησαντες ἀγροτικούς πληθυσμούς, τῶν ἀπαραιτητῶν διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς ὕλικῆς τους ζωῆς.

Τὸ Κράτος ἐξ ἀρχῆς διὰ τοῦ νεοδωθέντος ὑπουργείου Ἀνοικοδομησεως ἀγκάλιασε τὸ πρόβλημα τοῦτο καὶ προσεπάθησε νὰ τὸ προλήψῃ στὴ λύσει του ἰδίου καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τομέα του οἰκοδομικοῦ πλοῦτου ποῦ ἐκείτο σ' ἐρείπια.

Βασικὴ μέριμνα δὲν ἦτο ἀπλῶς τὸ νὰ ξανακτιστοῦν πάλι τὰ σπιτία ποῦ κατεστράφησαν. Σκοπὸς ἦτο νὰ κτισθοῦν νέα σπιτία με περισσότερες ἀνέσεις. Ἐπρεπε νὰ δημιουργηθοῦν τῶρα με τὴν ἀναγκαστικὴν ἀνάγκην τῆς στέγης διὰ τοὺς ἀγρότες καλύτερες συνθήκες ζωῆς καὶ στεγασεως.

Τὸ πρόβλημα δὲν ἦτο καθόλου ἀπλό. Ἐπρεπε νὰ ἐπιλεγῇ κατ' ἀρχὴν ἕνας τύπος ἀγροτικῆς κατοικίας καὶ βάσει αὐτοῦ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνοικοδομησις τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν οἰκισμῶν. Διότι ἡ ἀγροτικὴ κατοικία δὲν εἶναι κάτι τὸ σταθερὸ, οὔτε καὶ εἶναι εὐκόλο νὰ τυποποιηθῇ. Ἀπειρες συνθήκες, φυσικῆς, κοινωνικῆς καὶ οικονομικῆς ἀπὸ τὸ κλίμα ὡς τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοικῶν ἐπιρράζουσιν τὴ μορφὴ τῆς. Καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι ἀληθινὸ γιὰ ἄλλες χώρας μεγάλης κλιματολογικῆς καὶ γεωγραφικῆς ἐνιασιῆς εἶναι πολὺ ἀληθινότερο γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ὄλοι αὐτοὶ οἱ παράγοντες ἀλλάζουν τόσο πολὺ ἀπὸ

τόπο σὲ τόπο, ἀπὸ σημεῖο σὲ σημεῖο, ὡστε νὰ κατατῆ δυσκολώτατο νὰ βροῦμε δύο ὅμοια ἑλληνικὰ χωριά ἢ καὶ ἀκόμη δύο ὅμοια ἀγροτικὰ σπιτία.

Ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ, τὸ πρόβλημα δὲν ἐγκατελήθη. Δὲν βρέθηκε μὲν κι' οὔτε ἄλλωστε μπορούσε νὰ βρεθῇ ὁ τύπος τοῦ ἀγροτικοῦ ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ ἐπιλέγῃσαν ὁμως ὠρισμένοι γενικοὶ ἀντιπροσωπευτικοὶ τύποι ἑκαστος τῶν ὁποίων βελτιούμενος καὶ προσαρμοζόμενος σὺν τῷ χρόνῳ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας ποῦ στεγαζέει θὰ πᾶρη τὴν τελικὴν του μορφή.

Ἡ σύνθεσις τοῦ καθὲ τύπου εἶνε κατὰ τὴν προσηκτικῆς ἐξετάσεως τῶν δύο βασικῶν παραγόντων τοῦ προβλήματος, τοῦ οικονομικοῦ καὶ τοῦ κτιριολογικοῦ. Ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως τοῦ πρώτου ἦτο ἡ κατάληξις στὸ βασικὸ συμπέρασμα τῆς δημιουργίας ἐνὸς ἐλαχίστου τύπου ἀγροτικῆς κατοικίας ἱκανῆς νὰ καλύψῃ τὸ μόνον τῶν ἀγροτικῶν ἀναγκῶν καὶ ἡ ὁποία νὰ διαθέτῃ τοῦλάχιστον δύο χώρους. ἕνα διὰ κατοικία καὶ τὸν ἄλλον διὰ τὰ ἀπαραίτητα ζῶα, τὸν σπόρο καὶ ὅ,τι ἄλλο πρέπει νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως.

Στὴν κτιριολογικὴ ἀποφί τοῦ ζητήματος, ἐπειδὴ ὅπως καὶ παραπάνω ἀνέφερα εἶναι ἀδύνατο νὰ παραδεχθῶμε ὅτι τὸ ἕνα σπιτί θὰ εἶναι ὅμοιο με τὸ ἄλλο, κατανοτοῦν ἀδύνατη ἡ μελέτη χωριστὰ τῆς καθὲ μίας περιπτώσεως. Τὴν διέξοδο τὴν διδὲ ἡ λύσις τοῦ οικονομικοῦ προβλήματος, δηλαδὴ ἡ παροχὴ ἐνὸς πυρῆματος, δηλαδὴ ἡ παροχὴ ἐνὸς πυρῆματος τῆς ἀγροτικῆς κατοικίας γιὰ καθὲ οἰκογένεια. Στὴν ἀρχὴ δηλαδὴ θὰ κτισθῇ ὁ πυρῆνας ὁ ἐλάχιστος δυνατός. Γι' αὐτὸν οἱ διαφορῆς δεσμεύσεις σχεδὸν ἐξαρτιούνται γιὰτὶ εἶναι τόσο μικρὸς ὡστε ἐξαφανίζεται μέσα στὴ μελλοντικὴ ἀνάπτυξι δόλοκληρῆς τῆς ἀγροτικῆς κατοικίας, προσανατολιζόμενος πλῆρον σὲ καθὲ εἶδους ἀρχιτεκτονικὴ ἀνάλογα με τὶς συνθήκες.

Γι' αὐτὸ μελετήθηκε πλήρως ὁ ἀρχιτεκτονικὸς ἐκείνος τύπος τοῦ πυρῆνα ποῦ θὰ μπορούσε στὰ μετ' ἑπειτα χρόνια νὰ ἐξελιχθῇ σὲ πλῆρεις ἀγροτικῆς κατοικίας ἀνάλογες με τὶς μελλοντικῆς οικονομικῆς συνθήκες τῆς καθὲ οἰκογενείας, τὸ μελ-

λοντικό τῆς μέγεθος, τὸν τύπο τῆς καλλιέργειας τοῦ κτήματος τῆς κλπ. Ὁ ἀπλὸς αὐτὸς πυρῆνας θὰ δόλοκληρῶνεται σιγά-σιγά ἀνάλογα με τοὺς φυσικοὺς οικονομικοὺς νόμους.

Μὲ βάσει ὅλες τὶς παραπάνω σκέψεις καὶ κατόπιν ἐπισηματικῆς μελέτης τῶν ὠφισαμένων συβηθηκῶν καὶ ἰδίως τῆν πῆρα ποῦ ἀποκτήθηκε ἀπὸ κατασκευῆς ποῦ εἶναι ἀπὸ 1947—48 καθὼς καὶ τοὺς ὠφισταμένους τύπους ξεδιαλύθηκαν καὶ τέθηκαν τελικὰ σ' ἐφαρμογὴ 12 τύποι πυρῆνων. Ἡ δαπάνη κατασκευῆς ἐκαστοῦ τῶν πυρῆνων αὐτῶν εἶναι ἀπὸ 13.500.000 σημερινῆς δραχμῆς (μικρὸς πυρῆν περιοχῶν πεδινῶν) μέχρι 19.500.000 (με γῶλος πυρῆνας με μαγαζί, κέντρον κτλ.).

Γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ἐνὸς ὠρισμένου τύπου πυρῆνα προηγείται προσεκτικὴ ἐπὶ τόπου ἐξέτασις τῶν συνθηκῶν κατοικίας καὶ ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας καὶ μελετᾶται προσεκτικὰ ἡ δυνατότης τῆς μελλοντικῆς ἐπεκτάσεως ὡστε νὰ γίνῃ ἡ ἀνάλογη τοποθέτησις τοῦ πυρῆνα στὸ οἰκοπέδο. Ἡ προβλεψις ἐπεκτάσεως περιλαμβάνει ὑποδομᾶτια, ὑπόστεγα, ἀποθήκη, σταύλο. Μία βασικὴ βελτίωσις εἶναι καὶ ἡ κατασκευὴ ἀποχωρητηρίου ποῦ δὲν ὑπάρχει πάντα στὰ χωριά μας καὶ τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῇ με χῆμα. Ἡ κόπρος ποῦ θὰ μαζεύεται καθὲ τόσο θὰ ἀδειάζεται στὸν κοπρῶσορὸ τοῦ κτήματος γιὰ νὰ σιτέθῃ. Τὰ ὕλικα ποῦ μεταχειρίζομαστε στὴν κατασκευὴ δὲν εἶναι σταθερά, ἀλλὰ προτιμῶνται αὐτὰ ποῦ εἶναι πιὸ φθηνὰ γιὰ τὴν ὑπ' ὄψιν περιοχή. Ἐτοῖ οἱ τοῖχοι μποροῦν νὰ κατασκευασθοῦν ἀπὸ λιθοδομή με ἀσβεστοκονίαμα ἢ με χῆμα, ἀποτοπλινοδομή, ἀπὸ ὠμές πλίνθες, ἢ τέλος ἀπὸ πλίνθες με ἑλίνα δεσιματα. Ἐπίσης καὶ ἀπὸ μετόπιν χωρὶς ἄμμο (με χαλίκι καὶ σιμιγῆτο μόνον) ἢ καὶ ἀσβεστοδομα. Τὰ πρέκια γίνονται ἀπὸ ὠπλισμένο σκυρόδεμα ἢ ἑλίνα ὅπως ἀπὸ ἑλλο γίνονται καὶ οἱ πόρτες καὶ τὰ παράθυρα. Ἐπίσης οἱ στέγες εἶναι ἑλίνας μονόριχτες με κεραμιδιὰ ντόπια ἀπὸ πᾶνω καὶ σὲ λίγες περιπτώσεις γίνεται πλάκα - μετόπιν.

Αὐτὲς εἶναι οἱ γενικῆς γραμμῆς πάνω στὶς ὁποῖες γίνεται ἡ ἀνοικοδομητικὴ προσπάθεια, καὶ ἐνακτιζοῦνται τὰ κατεστραμμένα ἀπ' τοὺς Σλαουσσυμμοριτες σπιτία ποῦ θὰ στεγασοῦν τὴν ἑλληνικὴ οἰκογένεια ἡ ὁποία θὰ γαλουχῆται τὶς ἐπερχόμενες ἑλληνικῆς γενεῆς.

Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ ΚΩΣΤΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΕ ΕΚ ΤΗΣ ΣΕΛ 21

μέχρι τὰ νύχια καὶ χαμογέλασε πονηρά. Τὸν χρειαζότανε, θὰ μάθαινε πολλά-πολλά ἀπ' τὸ γέρο, τὸ ἐνόμισε. Ἐκανε νόημα κι' ἀμέσως κάποιος παρουσιάστηκε. Φόραγε πολιτικὰ. Διερμηνέας.

Ποῖος σ' ἔστειλε νὰ κάνης αὐτὴ τὴ δουλειὰ γέρο

—Ἡ πατριῶ μου, ἀπάντησε καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι με περηφάνια.

—Πῶς σὲ λένε;

—Δὲ ξέρω.

Ἐξήγησε ὁ διερμηνέας στὸ διοικητὴ τὸ διάλογο, μάζεψε τὰ φρύδια του ἐκείνος καὶ φώνησε. Δυὸ στρατιώτες ἤρθαν σὲ σύνεργα στὰ χέρια. ἘΚουέστο κἀνα φατέλο πρῶστο παρλάρες.

Ἀρχίσανε τὰ δασανιστήρια τῆς Ἱερῆς Ἐξέτασης, τὸ ξερίζωσαν τὰ νύχια με τανάλιες, τὸν χτύπησαν με βούρδουλα, τίποτα, μιλιὰ αὐτὸς, ἀσάβινος.

Μίλησε πάλι ὁ διερμηνέας.

—Μαρτύρα γέρο νὰ γλυτώσης θὰ σὲ σκοτώσουν, πῆς τους ποῖος σ' ἔστειλε. τὸ καλὸ ποῦ σοῦ θέλω.

Καμιά ἀπάντησι.

Φέρανε σιδερένιες βέργες σουβλερές, πυρωμένες καὶ τὶς ἔμπησαν στὸ σφαλιασμένο του κορμί, στὰ πλευρὰ στὴν κοιλιά, παντοῦ. Λίμνιασε ἀπ' τ' ἀχνιστὸ αἶμα τὸ πάτωμα, δάφτηκε κόκκινο, ἔμεινε ἀναίσθητος ὁ γέρος.

Πλησίασε ὁ διοικητῆς καὶ τὸν κλώπησε.

—Ἐ μόρτο; εἶπε...

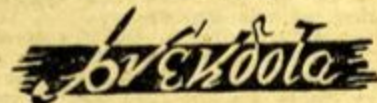
Μιά λάμψη, ἕνας κρότος φοβερός, συγκλονιστικὸς ἀκούστηκε. Τρόμαξαν ὄλοι τους, ἔτρεξαν στὸ παράθυρο. Ἐνα πυροτέχνημα φάνηκε, θέαμα μεγαλόπρεπο ἐκεῖ μακριὰ, βαθειὰ στὸ πέλαο.

Σκίρτησε ὁ μάστορο-Κώστας, τὰ χεῖλια του ἀναδευτήκαν. Τὸ... δῶρο σας παιδιὰ μου. Τὸ δῶρο σας... Πατριὰ μου. Τὸ πονεμένο του πρόσωπο ἄλλαξε ἔκφραση, χαμογέλασε.

Ἄφρισε ἀπ' τὸ κακό του ὁ διοικητῆς, αἰσθάνθηκε τὴ ζημιὰ τους, ἦταν ἀργὰ ὁμως.

Ἦρμισε σαν κανίβαλος, τὸν πατήσε στὸ κεφάλι, στὸ στομάχι, σὰν λυσσασμένο ἔκανε, τράβηξε καὶ τὸ μπιστόλι ἀλλὰ δὲ πυροδόλησε. Τί νὰ πυροβολήσῃ; Ἐνα κουφάρι ἦταν ξαπλωμένο στὰ πόδια του. Ἡ ψυχὴ του εἶχε φύγει, εἶχε πετάξει ψηλὰ, στὸν οὐρανὸ, στὸ πέλαο στὰ παιδιὰ του...

ΦΩΤΗΣ ΚΑΛΔΗΣ

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ 7

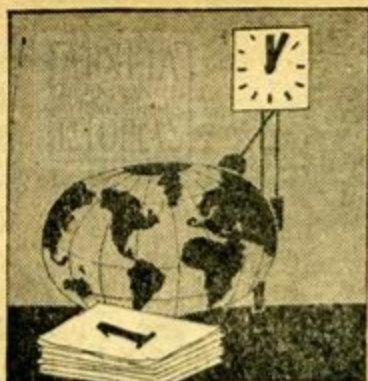
Ἐπάρχουν, ὅπως ξέρουμε, τὰ 7 θαύματα τοῦ κόσμου, οἱ 7 μέρες τῆς δημιουργίας, οἱ 7 κεφαλῆς τῆς Λερναίας Ὕδρας, οἱ 7 σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ 7 λόφοι τῆς Ρώμης, οἱ 7 ἐκβολῆς τοῦ Νεῖλου, οἱ 7 κυριώτερες ἀμαρτίες.

Ἄς μὴ ξεχνοῦμε ἐπίσης τὴν ἐπτάφωνο λυχνία, τὸν ἐπταετή πολέμο, τὶς 7 νότες τῆς μουσικῆς, τὰ 7 θρησκευτικὰ μυστήρια, τὶς 7 μέρες τῆς ἑβδομάδας, τὰ 7 χρώματα τοῦ πρίσματος, τοὺς 7 ψαλμοὺς τῆς μετανόησης. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἀλλάζουμε δέρμα καθὲ 7 χρόνια, ἔχουμε 7 φορές τὸ ὕψος τοῦ κεφαλιοῦ μας καὶ ἡ λογικὴ μας ἀρχίζει ἀπὸ τὸ ἑβδομο ἔτος.

Ὅμοιος, ἡ σοφία τῶν Ἐθνῶν μας διδάσκει ὅτι ὁ σοφὸς ἀμαρτάνει τούλαχιστον 7 φορές τὴν ἡμέρα καὶ ὅτι πρέπει νὰ περιστρέφουμε τὴ γλῶσσα 7 φορές μέσα στὸ στόμα μας πρὶν μιλήσομε.

Ὁ κινηματογράφος χαρακτηρίζεται ὡς ἡ ἑβδομὴ τέχνη καὶ οἱ καχεκτικοὶ ἄνθρωποι ὡς... ἑφταμηνίτικα. Ἡ γάτα εἶναι ἑφτάψυχη. Ἡ λαϊκὴ μούσα λέγει γιὰ τὸ δυστυχισμένο τὸν ραχτικὸ: Τρικαμπούρος καὶ 7 φορές φονιάς.

ΧΡΟΝΟΣ

ΚΑΙ ΖΩΗ

Τὸ τέλος τῶν νοητῶν τμημάτων τοῦ χρόνου καὶ τῆς ζωῆς μαι πού εἶναι σύγχρονα καὶ μιά καινούργια ἀρχή τους, μὰς δε ζει σὲ σκέψεις καὶ ἐνισχύει τὸ ἰδιαιτέρο συναίσθημα, πού μὰ καταλαμβάνει μπροστά σ' αὐτό, πού φύγει καὶ σ' ἐκεῖνο πο- θάρθῃ, μπροστά στὴν ἴδια τῆ ζωῆ. Καὶ ρωτᾶμε τί εἶναι αὐτό, Τί εἶναι ἡ ἴδια ἡ ζωῆ ;

Στρεφόμαστε στοὺς περασμένους καιροὺς, μεταφερόμαστε πῶ- σω στὶς πρώτες μὰς θυμήσεως, στὶς πρώτες λάμψεις τῆς σκέψης, προσπαθοῦμε ν' ἀγκαλιάσουμε μὲ μιά ματιά ὅλα τὰ χρόνια, πού ζήσαμε, ὅλο τὸ καλεῖοσκοπιο τῶν χρωμάτων καὶ τῶν ἠχῶν, τῶν σκέψεων καὶ τῶν διωμάτων καὶ ρωτᾶμε, τί ἦταν ὅλ' αὐτά; Τί εἶναι ζωῆ ;

Μήπως εἶναι τὸ προϊόν κάποιας κοσμικῆς ἐξέλιξης, μιά γε- ροντική ἀρρώστια τῆς ἄλης, μιά μούχλα, πού σκέπασε τὴ γῆ; Ἡ μήπως ἡ ζωῆ εἶναι ὄπτασια, πού ὑπάρχει μόνο στὸ μυαλό μὰς, ὄπτασια δημιουργημένη ἀπ' τὶς ἰδιαιότητες τῶν ὀργάνων μὰς, τῆς γνώσης καὶ ἐξαφανίζεται μόλις τὰ ὄργανα αὐτὰ παύ- νων νὰ λειτουργοῦν, ὅπως χάνεται καὶ ἡ ἀνταύγεια τοῦ καθρέ- φτη ἀπ' τὸν τοίχο μόλις τὸν μετακινήσουμε; Ἡ μήπως ἡ ζωῆ εἶναι μιά μηχανική κατασκευή, κάποιο διαβολικό μηχανήμα, κουρδισμένο στὸ ἀτέριμο διόστημα τοῦ χρόνου, πού χωρὶς νό- ημα γυρίζει, ὥσπου φτάνει τὸ κούρδισμα; Ἡ εἶναι ἕνα θέα- τρο, ὅπου σὰν μαριονέτες παίζουμε τὰ δράματά μὰς καὶ τὶς κωμῳδίες μὰς, γιὰ τὴν τέρψη κάποιου, πού οὔτε τὸν ξαίρουμε ;

Στὸ κινηγητὸ τῆς ἀπάντησης δὲν εἴμαστε μόνοι, δίπλα μὰς τυραννισμένοι ἀπ' τὰ ἴδια ἐρωτήματα στέκονται ὄχι μόνο οἱ ἀ- μέτρητες μάζες τῶν συγχρόνων μὰς, ἀλλὰ καὶ στὸ βάθος τῶν αἰῶνων οἱ σκιές ἐκείνων, πού ἦταν στὴ γῆ καὶ πρῶτα στὴν ἀνυπαρξία ἀφήνοντάς μὰς τὴ βύθησι γιὰ τὶς ἀπορίες τους, τὶς ἀλυτες, ὅσο καὶ οἱ δικές μὰς.

Ἀπ' τοὺς πιὸ ἀρχαίους καιροὺς, ἀπ' τὰ ἱερογλύφα καὶ τὶς μαρμάρινες ἐπιγραφές φτάνει ὡς ἐμὰς τὸ ἴδιο αἰῶνιο ἐρώτημα τοῦ ἀνθρώπου. Τί εἶναι ζωῆ; Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ θαρραλέα, σὰν κορυφὴ τυραμίδας στρέφεται στὸν οὐρανὸ καὶ ὁ ἀνθρώπος πε- ριμένει ἀπάντησι.

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ διαπέρασε ὅλη τὴν ὑπαρξὴ μὰς κι' ἔγινε ἐπιούσιο καὶ μὰζὶ τοῦ βυθιστήκαμε στὰ μυστικά τῆς ἄλης. Τὴ διαίρομε σὲ μικροτεμάχια, σὲ άτομα, σὲ ἠλεκτρόνια. Βγαί- νουμε ἀπ' τοὺς νόμους τῆς φυσικῆς, προσπαθοῦμε νὰ κατανοή- σουμε τοὺς μυστηριώδεις κυματισμούς τῶν τεμαχίων τῆς ἄλης. Προσπαθοῦμε νὰ πλησιάσουμε τὴν πηγὴ τῆς γνώσης καὶ τῆς συγκιήσεως, προσπαθοῦμε νὰ βροῦμε τὸ νῆμα γιὰ κάποια ἀρχή.

Ὁ σύγχρονος ἐπιστήμων μέσο στὸ ἐργαστήριό του, ὀπλι- σμένο μὲ τὴν τελευταία λέξη τῆς τεχνικῆς ἐξοπλῶνεται μπροστά του τὸ σύμπαν ἀπ' τὸ ἑκατομμυριοστὸ τοῦ σαντιμέτρ, ὡς τὶς διαστάσεις, πού ἀπέχουν ἀπὸ μὰς ἑκατομμύρια ἔτη φωτός. Ὁ ἐπιστήμων αὐτὸς στὸ κατώφλι τοῦ αἰῶνιου μυστικοῦ τῆς ζωῆς συναντιέται μὲ τὸν ἀρχαίον σοφὸ στοχαστὴ καὶ τὸν ἀπλό ἀν- θρωπο. Ἡ ἐμπειρική γνώση συναντιέται μὲ τὴν ἀφαίρεσι, ἡ ἐπιστήμη μὲ τὸν μῦθο.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταίχιμο τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ παραμυθιοῦ, τῆς πραγματικότητας καὶ τοῦ ὀνείρου βρισκόμαστε κάθε φορὰ, πού ὁ λεπτοδείκτης τοῦ ρολογιοῦ μὰς μὰς μεταφέρει σ' ἕνα και- νούργιο γιὰ μὰς χρονικὸ σημεῖο κι' αἰσθανόμαστε τὴ ζωῆ νὰ μὰς ἀπορροφᾷ πιὸ ἔντονα στὴν χρονική τῆς διαδρομὴ καὶ τὸ θεωρητικὸ ἐρώτημα γιὰ τὴ ζωῆ νὰ μετατρέπεται σὲ μιά θετική ἐπιταγή, πού ξεκινᾷ ἀπ' τὸ ἰσχυρότερο ὄλων, τὸ αἰσθημα τοῦ παρόντος, νὰ κατακτήσουμε αὐτὸ τὸ ὄπταστο καὶ ἀμορφο, ἀλλὰ καὶ σύγχρονα τόσο αἰσθητὸ ἀντικείμενο, νὰ κατακτήσουμε τὴ ζωῆ.

Γι' ἀπάντησι, στὸ ἐρώτημα τῆς ζωῆς ἀντιπαραθέτουμε τὴ δράσι μὰς. Τὸ αἶνιγμα τῆς ζωῆς μένει ἄλυτο καὶ ἡ κάθε μὰς δημιουργία μέσα στὴ ζωῆ, ἴσως εἶναι ἡ μόνη ἀπάντησι, πού βρῆκε ὁ ἀνθρώπος γιὰ τὸ μεγάλο ἐρώτημα.

Α. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΣ

Ἄντιο σὲ μιά ζωῆ πού ἐξέχει ἀπ' τοὺς τριάντα μῆνες τῆς.

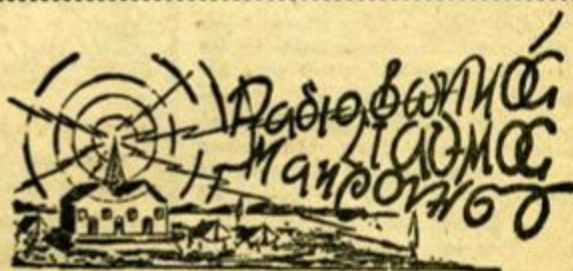
Στὴν Ἄγυγία σὰν μὰς ἔριξε τὸ πέλαγο
πουλιά δὲν ἦταν νὰ γλυκάνουν μὲ κελάδημα
τὴ θλίψη τ' ἀνεμοδαρμένου.
Μόνο ὁ ἀδίφορος χορὸς τῶν καραβιῶν τριγύρω
στὸ θαλασσῆνο τὸ στρατὶ
πῆρε στὰ ζάρτια τὸν ἀλήτη νοῦ γιὰ μακρινὰ ταξίδια
— κ' ἦρθε σὰν Κίρκης φάντασμα...
Μὰ σὰν ἡ πέτρα ντύθηκε, τὸ φῶς γιὰ φορεσιὰ
φάνηκε ἡ θεομορφη νεράιδα Καλυψὸ
μὲ τὸ ὀλόρθο στήθος.
Μέσ' σὲ σπηλιές μ' ὠδήγησε γεμάτες μὲ εὐωδίες
κι' ὄμως δὲν μὲ κατάλυσαν τὰ μύρα τῆς εἰδῆς σου
τ' ἀκρογιαλοῦ κορίτσι μελαμῶ
μὲ τὸ φιδῆσιο σῶμα.

Τὶς ὤχτες σὲ κροντηρὶ Ἀγιάο μὲ κέρασε
καὶ μέθυσα μαζί σου,
μὲ λύρα τὸν ἀντίλαλο τοῦ Σοῦνιου.
Τὶς μέρες μέσ' τὶς τρικυμίες
ἀλογηπῆδηχο τὸ κύμα ἀφίναμε στὰ βράχια νὰ ξεσπᾷ
καὶ μεῖς ἀπ' τὸν ἀφρὸ μαεῖσαμε τριαντάφυλλα
καὶ τὰ φυτεύσαμε στὴν ξέρα...

Τώρα δὲν μὲ κρατᾷς, ἀλλ', μὲ τὰ φιλιά σου.
Ἐκοφα ξύλα κ' ἔχω στὸ σκαρὶ λεβέντικο ἕνα πλοῖο
καὶ μὲ τὸ νιὸ φεγγάρι πού δρεπᾷν θ' ἀνοιχτεῖ
στὸν οὐρανὸ, θὰ σοῦ ἔχω φύγει.
Ἄργησα, μὰ ἀνεμοκλόνηση κεντὰ ἡ ἔγνοια τὴν καρδιά μου
ἀχ δὸς' μοῦ ἕνα λουλούδι, ἕνα ἔλένιο
ἀπ' τὰ μαλλιά σου, ἀνατριπύλα
κι' ἀντίο — ἀμπέλια ἀκλάδευτα
κι' ἀνάσραγα προσμένουν στὴν Ἰθάκη.

15 — 12 — 49

ΤΑΚΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

Τὸ 1950 βρῆκε τὸ Ραδιο- φωνικὸ Σταθμὸ Μακρονή- σου ἑβραϊσμένο στὴν συνεῖ- δησι τῶν ἀκρατῶν του καὶ μὲ μεγάλη δράσι στὸ ἐνεργη- τικό του, γεγονός πού συνε- πάγεται εὐθύνες γιὰ κεί- νους πού ἐργάζονται σ' αὐτὸν καὶ μὲ ὑποχρῶσεις γιὰ τὴν διαρκὴ δελτίωσι τῶν ἐκπο- πῶν του.

Τὸ σῆμα τοῦ Σταθμοῦ μὰς — ὄχιος τοῦ στρατιωτικοῦ τυμπάνου— θ' ἀκούγεται καὶ τὸ 1950. Θάναι ὄμως ὁ ἤ- χος, πού θὰ καλῆ ὄλους στὰ ἔργα τῆς εἰρήνης, στὴν ἀνα- συγκρότησι καὶ τὴν ἐπούλω- ση τῶν πληγῶν, πού ἡ κομ- μουνιστική ἐπιβουλή ἐπεσώ- ρωσε στὴ χώρα μὰς.

Στὰ χρόνια τοῦ ἀντισυμ- μοριακοῦ ἀγῶνα ὁ Ραδιοφω- νικός Σταθμὸς Μακρονήσου κά- λεσε στὸν πανθετικό συναγε- ρᾷ γιὰ τὴ νίκη ὄλους πού εἴ- χαν πλανεθεῖ καὶ τοὺς ἔδειξε τὸ δρόμο τοῦ καθήκοντος. Σὴ μερὰ καλεῖ ὄλους στὴν ἀξιο- ποίησι αὐτῆς τῆς νίκης, πού ὁ ἥρωισμός καὶ οἱ θυσιές τοῦ ἔθνους μὰς χάρισαν.

Ὁ Ρ. Σ. Μ. βρῆκεται στὴν εὐχάριστη θέσι ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν αὐξήσι τῆς ἐντάσεως του σὲ 500βάτ. Ἐγτέρα ἀπὸ ἡ-

πόμενες προσπάθειες τῆς δι- ευθύσεως κ. ἄ. ἀρμοδιῶν ἀρ- χισε ἡ προεργασία καὶ ἡ με- λέτη τῆς κατασκευῆς τῶν νέ- ων μηχανημάτων. Ὑπάρχουν δὲ δάσιμες ἐλπίδες ὄχι στὸ τέλος τοῦ μηνὸς θὰ ἐγκατα- σταθοῦν τὰ καινούργια μηχαν- ήματα, πού θὰ δελτιώσουν ἀποδοτικώτατα τὴν ἔντασι καὶ τὴ μουσικότητα τοῦ στα- θμοῦ μὰς, ἀλλὰ σύγχρονα ἡ μεγάλη ἐμβέλεια τοῦ πομποῦ θὰ ἐπιτρέψῃ ν' ἀκούωται ἡ φωνὴ του εὐκρινῶς πιὰ στὸ ἐξωτερικό.

Ὁ νέος πομπὸς τῶν 500 βᾶττ φέρει τὸν Ρ. Σ. Μ. στὴν πρώτη σειρὰ τῶν στρατιωτι- κῶν ραδιοφωνικῶν σταθμῶν.

Ἀκούτε καθημερινὰ τὸν Ρα- διοφωνικὸ Σταθμὸ Μακρονή- σου στὰ ΒΡΑΧΕΑ ἐπὶ μῆ- κους 42,25 μ. ἢ 7,100 γιλι- οκύκλων καὶ στίς ὄρες 7.30' —9.00 τὸ πρωῖ, 12.30' — 15.00 τὸ μεσημέρι καὶ 17.30' —22.00 τὸ βράδυ.

Παρακολουθεῖτε τὴ φωνὴ τῆς Μακρονήσου στίς 12. 45', εἶναι ὁ πομπὸς τῆς Ἐλ- ληνικῆς ψυχῆς τῶν ἀναβαπτι- ζομένων Μακρονητιῶν, γη- σίων παιδιῶν τῆς πατρίδας μὰς.

ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ
ΣΤΟ Β.Ε.Τ.Ο.

Ήταν ένα λιόλουστο πρωινό το Νοέμβρη όταν βαρυφορτωμένος τα προικιά της εξορίας μου και μ' ανάκατα τα αισθήματα τράβαγα το κοντινό δρόμο που χωρίζει το Δ' τάγμα από το Β' Ε.Τ.Ο. Πήγαινα στ' άγνωστο. Νταχάου. Κόλασι τών Κολάσεων μου τώχαν πεί οι ουκοφάντες. Κιθούρια του Σλαυκομμουνισμού λέγαν τα τάγματα της Μακρονήσου ό τύπος κι' όσον δικοί μας και ξένοι ήρθαν και τα είδαν από κοντά. Τι με περίμενε τάχα; Έτσι καθώς φτάνω στο κατάφυτο πενήν γρήγορα και με την ψυχή ξελαφρωμένη χαίδεω μ' εκπληκτες ματιές το νέο μου καταυλισμό. Και σκέπτομαι, διαβάζω έπιγραφές, αναπολώ περασμένα, κι' αισθάνομαι ξάφνου να κουρελιάζονται μπρός στο θαυμαστό θέσμα: τα πέπλα που μούχαν άπλώσει στην ψυχή οι ξενοκίνητοι άρνται κάθε άληθειας.

Ή γραφική έκκλησία στην είσοδο, το άθλητικό γήπεδο δεξιά. Ζερδιά το θέατρό του είναι τρανά σημάδια πολιτισμού. Μετά ό καταυλισμός κι' από πάνω σ' όμορφο σύμπλεγμα το Διοικητήριο, ή λέσχη αξιωματικών, το Νοσοκομείο, το Μηχανοστάσι και τόσα άλλα. Και στην άλλη άκρη τ' άποκορύφωμα του θαυμασμού. Ή προγονική δόξα άγκαλιά με τη δικιά μας μέσα σ' ένα τοσοδούτικο χώρο. Ό Παρθενώνας, το Έρεχθείο, οι Θερμοπόλες, ό χορός του Ζαλόγγου, κι' άλλα: Κι' άλλα πολλά. Όλόκληρη ή μακράννη ιστορία προβάλλει ανάγλυφη μπρός στα θαλαμμένα μάτια μου κι' άτάφτιαξαν όλ' αυτά στο Β' Ε.Τ.Ο. και ναρωτιέμαι με θαυμασμό. Ποιοί αξιογενικά πάνω στο Μακρονήσι; Έλληνες... Έλληνικές ψυχές κι' ελληνόπουλα ός τα χθές πλανεμένα άπ' τις κομμ. σειρήνες. Ω Μακρονήσι! Ποιός θά πίστευε πώς ή μακρουλή σου ξέρα θά γινόταν γρανίτης που πάνω του θάσπαζε την δρωμερή του μουσοόδα το τέρας του κόκκινου εσασισμού; Έτσι γνώρισα το Β' Ε.Τ.Ο. και τον έαυτό μου. Όλα μου δροντοφωιάζουν. Να που δρίσκεται ό δρόμος της άληθειας και της τιμής. Στο τέρας του δρίσκεσαι. Ένα δήμα θέλεις ακόμα. Κάμε το και θά δρεθής στην άγκαλιά της Ελλάδας. Κάμε το άσφαδα...

Ίδιώτης ΑΝΤ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

**ΑΣΤΡΑΨΕ ΦΩΣ
ΚΑΙ
ΓΝΩΡΙΣΕΝ Ο ΝΙΟΣ
ΤΟΝ ΕΑΥΤΟΝ ΤΟΥ**

Δώρα
Του ΣΚΑΠΑΝΕΑ

Πρώτα για τον Ταξίαρχο Γιώργο Μπατρακτάρη, που τον ακολουθεί παντού ή Δόξα και ή Χάρη δώρο ξεχώρισα άκριβό να τον ευχαριστήθω άδσιο από κόσμο και στρατό τ' όραίο Μακρονήσι.

Μπρός μου μιά θεία γόησσα φάνηκε ξαφνικά κι' ενώ έβίσταζα γι' αυτήν τί να άποφασίσω σκέφθηκα πώς στο Γενικό πρέπει να την χαρίσω γιατί στο Μπαράμπα άνήκουσε οι θείες φυσικά!

Κι' ένα μπουζούκι μ' έβαλε σε σκέψη ιδιαιτέρως διότι... τσίφτη και γλεντζέ δέν ήξερα κανένα αλλά σε λίγο εύτυχώς σκεφθηκα έγκαίρως πώς για τον Βασιλόπουλο θά ήταν ένα κι' ένα!

Μιά χορωδία περίφημη μ' έβαλε σε μπελά, γιατί για ποιόν την ξερε ό Άγιος δέν χαμπάρια, μ' άφου πολύ το σκέφθηκα, τέλος με τα πολλά του Τζανετάτου, που καμύ την έχει, την έχάρια!

Για τον Καράγεωργα λοιπόν σκέφθηκα πλειστή ώρα τί τάχατε καλύτερα θά του ταιριάζαν δώρα και τελικά κυττάζοντας φαντάρους και εκαράβια, του χάρισα δλόφουχα εκαράβια και... εκουτάβια.

Ένα βαρέλι με κρασί είδα μέσ' το σκοτάδι κι' άμέσως το άπέστειλα δώρο στο... Μηλιάδη, που άν θά... ήτανε Θεός για νάχη κοκκινέλια, θά διέτασσε σ' όλη τή γή να φυτευτούν... άμπέλια!

Όσο για τον Φωτόπουλο γιατρό-Διευθυντή, να του δωρίσω σκέφθηκα λιγάκι ντί-ντί-τί, μα για έξυπνότητα τινά ή άλλως κάποια έιαβα την άπόφαση και τούδωσα μιά... πάπια.

Τρεις νταμιζάνες μ' άσθαση ρετσίνα Μεσογείων, που δρίσκεται στα έγκατα μόνο τών ύπογειών, στο Λιούμη τις έχάρια, που έτοι κάθε δράδυ μπορεί να κάνη αντίπραξι στον φίλο του... Μηλιάδη!

Μιά συνταγή για διαίτα, που μέσα σημειώνει σαν άποτελεσματικό φάρμακο το... καφόνι, με ταλαιπώρησε πολύ μα λύση δρήςκα ήδη, γιατί την έστειλα στο Κ.Ε.Ν. για τον... Ίωαννίδη!

Σε μιά γωνιά το μάτι μου πήρε κάποιο τσιμπίδι και ξαφνικά, θυμήθηκα πριν το σκεφτώ ακόμα πώς άσφαλώς χρειάζεται εις τον Παπασα 6618 η, για να του παίρνεις πιό εύκολα δυό λέξεις άπ' το στόμα!

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΗΛΙΚΩΝ
ΤΟΥ ΓΕΤΟ

'Αρχιμηνιά κι' αρχιχροινιά αγαπητοί μου φίλοι,
γι' αυτό κι' εγώ ξεκίνησα να δω τον "Αη Βασίλη
να του ζητήσω έντολη, τα δώρα του τα ώραία
να τα μοιράσω... δίκαια μέσω του «ΣΚΑΠΙΑΝΕΑ».
Κι' αφού την άδεια μου δωσε γ'ω δίχως να διστάσω
βάζω τα δώρα στη σειρά κι' αρχίζω να μοιράζω :

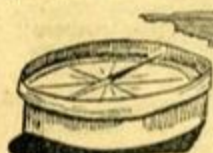
"Ένα έντελως καινούργιο τζιπ μπροστά μου είχα τώρα
κι' αφού δέ μ' είχε ο "Άγιος καλά πληροφορήσει
σέ ποίνε να τ'ο χάριζα, σκέφτηκα λίγη ώρα
καί στον 'Αρμάγο τσεταιλα για να τ'... διαλύση!

Νά κι' ένα άπολυτήριο! "Ίσως πολλοί στ' αλήθεια
θα τ'δθελαν τ'ο δώρο αυτό, αγαπητοί μου φίλοι,
μά τ'δωσα στα γρήγορα και δίχως παραμύθια
στο Νίκο τ'ο Μελέα, γιατί; Μου τ'οχε... παραγγείλει!

Και για τ'ον φίλο τ'ον Τσιφτσή, τ'ο Θάνο, τ'ο λεβέντη
πουδ' στις... λαλάδες του σεμνός και εξαλλος στο γλέντι,
με προθυμία έβραξα, κι' ως πρόσμενε με χάρη
τ'η... Ζωώνη του έχάρισα και τούψα τ'ο... Ψάρι!

Νά κι'... έμπριμε πανώμορφα, που δλοι τ'α ποθοδ
μα χάριν γούστου εύκολα και χάριν... ένθυμιου
κατεπειγόντως τ'αστειλα για να τ'α μοιραστοδν
μισά-μισά ο Δεμένεγας μετά του Εύθυμιου.

Μία πυξίδα, τζόγες μου, καινούργια έντελως
δρήκα και δίχως να σκεφτώ ουτε για μία στιγμή
στα γρήγορα τ'η έστειλα στο Λόξα, που άσφαλώς
με τ'η πυξίδα θα μπορε να μη... λοξοδρομή!

Σε μία γωνιά ένα ραντάρ φάχνοντας είχα δοθ,
κι' αφού τ'ο σκέφτηκα πολύ, καπνίζοντας στο μπάρ,
τ'ο χάρισα στο Ράντο εύθως αφού μ' αυτό μπορε
να δωάζη λόγους συνεχώς ο Ράντος με... ραντάρ!

Στ'ο Βασίλη Τσονταρίδη τ'ο καμάρη τ'ης Νικαίας
πουχει πάντοτε απόψεις για τ'ο έθνος μας ώραίας
του χαρίζω ένα άτι, νάναί πρώτο στην τρεχάλα
για να μη μέσ' τ'η Βουλή μας έπαξίως και... καθάλλα

Τα δώρα μου τελείωσαν. "Α. Εξέχασα αυτό
μέσα στην τ'οση φούρια μου

Τί νάν' αλήθεια; Για να δώ. Μιά σόμπα! Τ'η κρατώ
εγώ γιατί ξεπάγιασα από τα... καλαμπούρια μου!

ΗΛ. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Παραπλανημένα έμεις παιδιά, που τόσο
βλάσαμε τ'η Πατρίδα μας, παρασυρμένα
άπ' τους έμπορους και διαφορείς τ'ων
συνειδητέων σλαυκοκομμουνιστές, εθάσα-
με κάποτε και στα γάματα του ιερού αυ-
του νησιού. "Ηλθαμε έδω με τ'η καρδιά
γεμάτη μίσος για όλα και για όλους, για-
τί οι φυγές μας είχαν πάθει διαστροφή ά-
πο τα ψυχοθερα κηρύγματα του κομμου-
νισμού. "Ηλθαμε έδω με άδρα τ'ο κυριαφι-
σμένη στα πρόσωπά μας τ'η άγωνία, τ'ο
φόβο και τ'η άδευαιότητα και προσμένω-
με τ'η τιμωρία.

Μά πόσο είχαμε γελαστή, πόσο μάς
είχαν διαστρεβλώσει τ'η αλήθεια και πόσο
διαφορετικά μάς παρουσίαζαν οι συκοφάν-
τες τ'η ζωη, που μάς περιέμενε.

Μόλις ήλθαμε στο ΓΕΤΟ, Διοίκηση,
"Αξιωματικοί και στρατιώτες μάς άγκάλι-
σαν, δειγνόντας έδω τους τ'η πατρι-
κή στοργή, κι' όλη τους τ'η άδολη άδελφεί-
κη αγάπη. Φάνηκαν όλοι τους πρόθυμοι
να μάς παρόσχουν κάθε έξυπνότητα, να
μάς θεραπεύουν κάθε μας ανάγκη. Με τ'η
δοθεία τους φτιάξαμε τ'ο σχολείο μας,
που θα μάς χρησιμεύση να μορεωθοδμε.

Χάρη στη στοργή και τ'ο ένδιασέσον
τ'ης Δίσεως τ'ο συσσίτιό μας βελτιώθηκε
κατά πολύ και τ'ον πενιχρό λιματισμό μας
τ'ον άντικατέστησε καινούργιος στρατιωτι-
κός, που μάς έκανε περήσανους και δμοια
Ίδιους με τους άλλους άναμορεθούμενους
στρατιώτες του Τάγματος.

Υστερα από τ'ο πνεύμα κατανοήσεως,
που μάς έδειξαν, τ'η συμπάθεια και τ'ο πα-
τρικό ένδιασέσον, ύστερα από τ'ο πνεύμα
αυτό τ'ης άνωτερότητας, τ'ης δικαιοσύνης
και του πολιτισμού, δέν ήταν δυνατόν να
γίνη άλλιώδης, παρά να προσανατολισθοδ-
με κι' έμεις προς τ'η σωστή και τ'η προαγ-
ματικά έθνική κατεύθυνση, προς τ'η εωτει-
νό έλληνικό δρόμο, που όδνηγε στη Δόξα
και τ'ο Μεγαλείο τ'ης "Ελληνικής Πατρίδος.
"Αναγνωρίσαμε τ'η πλάνη μας αφού δια-
πιστώσαμε με τα Ίδια μας τα μάτια, πως
όλα εκείνα που μάς έλεγαν οι κομμου-
νιστές είνε άσύστολες ψευτείες.

Αισθανόμεστε τώρα υπερεφάνεια και
ζωντανεί μεσα μας ο έθνικός μας ένθου-
σμός, γιατί φυτοδμε στο μεγάλο τούτο
του έθνους σχολείο. Τ'ο σχολείο τούτο που
έξέθρεψε άξιους "Ελληνες πολειμιστές και
άνεδειξε πλήθος ήρώων. Κάθε παληό μέσα
μας έδωσε τ'η θέση του στο καινούργιο. "Η
ντροπή του παρελθόντος στην περηφάνεια
του παρόντος, τ'ο ψέμμα στην αλήθεια, η
έθνική άσυνειδησία στην έθνική συνειδηση,
η άμαρτία του γέδες στην άγνότητα του
σήμερα, ο ψυχικός μαρσαμός στο γλέντι,
τ'ο κλάμα στο χαρούμενο τραγούδι. Στη
Μακρόνησο, στο ΓΕΤΟ έσαναγεννηθήκαμε.

Πως να μη γραστοδουμε εύγνωμοσύνη
στην Πατρίδα μας και πως να μη είμα-
στε έτοιμοι σε κάθε στιγμή να προσφέρο-
με τ'η ζωη μας θυσία σ' αυτήν, στη Δόξα
τ'ης και στο Μεγαλείο τ'ης!

ΦΩΚΑΣ ΠΑΝΔΡΟΥΛΙΑΣ
"Ανήλ. κρατούμενος

Η ΕΛΛΑΣ ΕΙΝΑΙ
Η ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ
Η ΚΟΙΤΙΣ ΤΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΒΟΛΗ

Για πρώτη, ίσως, φορά σήμερα οι νεοσύλλεκτοι του Α' ΕΤΟ, που εκπαιδεύονται στο ΚΕΝ, δρῖκαν πὺς ἀργούσε τὸ «ἐγερτήριο», πὺς θὰ τοὺς ἐμπάζε ἐπίσημα πιά στὴ μεγάλη μέρα. Καὶ δὲν ἦταν ἀδίκαι ολόγητη, ἀλήθεια, ἡ τόση τους ἀδημονία. Σήμερα θάκαναν τὴν πρώτη βολή, τὴν πρώτη «οὐσιαστική» γνωριμία μὲ τὰ ὄπλα τους κι' ἐνοιῶσαν περηφάνεια κι' ἀφατη συγκίνηση πὺς ξεπερνώντας τὴς ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως καὶ τὴς ἐπιπαρασκευαστικῆς ἀσκήσεις μάχης, θάρχιζαν πιά τὴν καθαρὴς πολεμικῆς προπαίδευσίς.

Ἡ σημερινή μέρα ἦταν σταθμὸς στὴν ἐθνικὴ καὶ στρατιωτικὴ τους σταδιοδρομία κι' ὄλοι πρόσμεναν νάρθη ἢ στιγμή πὺς θὰ ἐφάρμοζαν στὴν πράξι ὄλα ὄσα εἶχαν θεωρητικῶς διδαχθῆ ἀπ' τοὺς ἐκπαιδευτὰς τους. Ὅσο ὄμως πλησίαζε ἡ ὄρα μιᾶ ἀναταραχῆ τους, κυρίεως καὶ μιᾶ σκέψη κυριαρχούσε ἐντονα πάνω τους. Πὺς θὰ τὰ πῆγαιναν στὴ σκόπευση; Πὺς θὰ κατῶρθοναν μὲ τὴν ἐπιτυχὴ ἀπόδοσή τους νὰ δείξουν στοὺς ἀξιωματικούς τους, πὺς σ' ὄλο τὸ διάστημα τῆς ἐκπαιδευσεῶς τους παρακολουθοῦσαν μὲ θέρμη καὶ ἐνδιαφέρον τὰ μαθήματα καὶ πὺς ὄρισαν πιά καὶ σὺν στρατιώτες, ὄστε νὰ ἐμπιστευθῆ ἡ Πατρίς ὄριστικὰ τὸ τιμὴν μὲν ὄπλο σ' ἀδρά τους μπράτσας;

Μπρὸς τους, σὲ ἀπόσταση 30 μέτρων ὄφωνόνταν λευκοὶ στόχοι ἀριθμημένοι. Ἦταν δέκα

στὴ σειρά καὶ θὰ ἐπρεπε ἰσάριθμοι νὰ δρεθούν ἀπέναντι στὰ καθορισμένα σημεῖα περιμένοντας τὰ στοιχεῖα βολῆς. Πὺς πέρα σὺν τὰ πρώτα λεπτὰ προετοιμασίας, κανεὶς δὲν ἀντέληθη. Χίλια ἐρωτήματα ὄφωνόνταν κι, ἐπιέζαν τὸ μυαλό. Μ' αὐτὸ δὲν κράτησε πολὺ καὶ οἱ πρώτες σφαῖρες, πὺς ξέφυγαν ἀπ' τὰ ὄπλα καὶ περνώντας τοὺς στόχους σῆκωσαν σύννεφα σκόνης στὴν ἀπέναντι πλαγιά, διέκοψαν κάθε σκέψι. Μιᾶ νεκρικὴ σιωπὴ ἀπλώθηκε. Θάταν δυσκόλο νὰ μπῆ ὄ καθένας στὴ

φυχὴ τῶν παιδιῶν ἐκείνων, πὺς προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ δείξουν πὺς ἔχουν ἀξία, πὺς κι' αὐτοὶ ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ προσφέρουν οὐσιαστικώτερη βοήθεια στὴν πατρίδα. Καὶ τί συναρπαστικὴ εἰκόνα, θέμα ἀνεξάντητο γιὰ τὸν ψυχολόγο, σὺν μετὰ τὸ πρόσταγμα ἐτρεχαν πρὸς τοὺς στόχους τὰ δέκα παιδιά ἐκείνα μὲ καρδιοχτύπι, γιὰ νὰ δοῦν τὴν ἐπίδοσή τους. Κι' ἦταν κάτι πὺς ἔφερε ἀγαλλίαση στὴ ψυχὴ τους, ὄταν, ἰκανοποιημένοι ἀπ' τὴν ἀπόδοσή τους ἐτρεχαν πρὸς τοὺς συνα-

Ἀπ' τὴν πρώτη βολή

ΣΤΗ ΘΕΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗ

Ο ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟΣ

Εἶχαν συναχθεῖ ὄλα τὰ δάκρυα, ὄλος ὁ πικρὸς ἰδρώτας, ὁ πόνος, πὺς σφραγίστηκε στὰ μέτωπα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔφωνοντας γυροβολιὰ τὴν ταπεινὴ ὄατη, πὺς ἔδειχνε τὸ φωτεινὸ ἀστὲρι, ἔφειναν στὴ σιωπῆ, στὴ θεία Σιωπῆ, γιὰτὶ ἐκεῖ μέσα στὴν κατασκευαστικὴ γαλήνη, θὰ ἔφονταν νὰ ψιθυρίσῃ τὴ συγγνώμη ὁ ἀναμενόμενος. Ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ τὸν περίμενε. Τὸν περιμένε νὰ μιλῆσῃ στοὺς πικραμένους, στοὺς περιφρονημένους, στοὺς ταπεινοὺς γιὰ τὸν ὄλλον κόσμω, πὺς προσμένει τοὺς ἀγνοῦς καὶ τοὺς τίμιους καὶ τοὺς ἡθικούς, νὰ τοὺς χαρίσῃ τὴν εὐτυχία, πὺς τοὺς ἀρνῖθηκαν τὴ γαλήνη, πὺς δὲν βόηκαν, τὴν ἀνάπαυση, πὺς δὲν χάρηκαν.

Κι' ὄ «Ἀναμενόμενος» ἦρε. Κι' ἔφερε τὴ βοήθεια τῆς Ἀγάπης. Σείστηκε σθεμέλα τὸ στερέωμα κι' ἡ γῆ, πὺς τὸν ἔκανε παιδί τῆς μοσκὸβόλης ἀπ' τὴν ἀνάσα Του. Κι' ἦσαν οἱ Μάγοι νὰ προσφέρουν θυμίαμα στὸ θεῖο Βῆθος, τὸ προσκύνημα τῆς ἀνθρώπινητας, πὺς δογούσε κι' ἔτρεμε μὲ τὰ δῖχτυα τοῦ φοβεροῦ γάους κι' οἱ γεροδοσκοὶ γονάτισαν πλάι ἀφῖνοντας τὴν ψυχὴ τοῦ ἀναμενόμενου στὸ προσκεφάλι Του.

Ἀπὸ τότε ὄλλαξε ἡ τροχιὰ τῆς ζωῆς μας κι' οἱ καρδιῆς θεριάθηκαν. Βρέθηκε τὸ μονοπαῖδι, πὺς ἔφεινε τὸν ἀνθρώπο πολὺ κοντὰ στὸ Θεὸ, τὸν κάνει παιδί Του. Πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὴ μαθησιακὴ κατασκευτικὴ ἐκείνη νύχτα τῆς Θεῆς Γέννας κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τῆς ὑπερτατικῆς θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ, τὴς δύο νύχτες, πὺς στέκουσαν ὄραση μιᾶς λιγὸχρονης θεῆς παρουσίας στὴ ζωῆ. Παρουσίας πὺς ἔφεινε γιὰ νὰ γλυκάνῃ ὁ πόνος καὶ μᾶς χάρισε τὸ πιὸ ὄπερο παναβῶσπινο δίδαγμα.

Εἶχαν μιλῆσει κι' ὄλλοι θεοὶ στὴς φυχῆς τῶν ἀνθρώπων. Μὰ ἴσαμε τὸν ἐνομοῦ τοῦ Χριστοῦ, πουθενὰ δὲν εἶχε ἀκουσθῆ ἡ διδασκαλία τῆς ἀγάπης, καυμιά ἔρρησις δὲν ἔδωσε μιᾶ, σὺν τὴν ἐπί τοῦ Ὄρους ὄμιλίας. Αὐτὸς, πὺς γεννήθηκε τὴ νύχτα, ἔφερε τὸ μεγάλο ἐπιμέρωμα στοὺς ἐκοιμωμένους. Ἦθεε σὺν ἑνᾶ διανθῶσπινο ρίγος, σέρνοντας μαζὶ Του τὴν Ἀλήθεια, πὺς ἔφεινε ἀναπλήρωνε τὸν κλονισμένο οὐρανὸ ἢ πιὸ σωστὰ τοὺς κλονισμένους οὐρανοὺς.

Ἡ φωνὴ τῆς Ἀγάπης σκέπασε τὴς πληγῆς. Ἐπλάσε στοὺς οὐρανοὺς ψευδοὺς μὲ ἐλπίδες. Τὸ δίδαγμα τὸ ἀληθινὸ Θεοῦ ἦρε σὺν τὴ μοναδικῆ «ἔντροση», ὄ ὄλους, πὺς περιμέναν ψιθυρίζοντας τὴ συγγνώμη πάνω στοὺς παροδομένους δοσῶχους τὸ ἀδιδεξῶδο. Οἱ μάρτυρες μὲ τὰ φωτοστέφανα, ὄ ὄλοι μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι, στέλλισαν τὴν ἱστορία μ' ἑνᾶν ὄλλον

ΣΑΣ ΑΠΑΝΤΟΥΜΕ

- 1) Πυθέας (340—330 π. Χ.)
- 2) «Γιουρόπα Πόιντ» καὶ «Σιέρρα Μπολώνες».
- 3) Λίμνη 742 τετρ. χμ. ὄσση 16.610 τετρ. χμ.
- 4) Περίανδρος (668—584 π. Χ.). Ἀπὸ τὸ 1881—93.
- 5) Νέος κλάδος τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς ψυχιατρικῆς στηριζόμενος στὸν «ἩΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΝ ΕΓΚΕΦΑΛΟΝ». Ὁ καθηγητῆς Wiener τοῦ Τεχν. Ἰνστ. Μασσαχουσέτης.
- 6) Τὸν τερατισμὸν τῶν τεσσάρων κατὰ σειράν ἐποχῶν τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ὄηλαδῆ: τῆς Λιθίνης, Χαλκολιθικής, Μικηναικῆς καὶ Γεωμετρικῆς.
- 7) Τὸ 146 μ.Χ.

δέλφους τους βροντοφώνοντας τὴν ἐπιτυχία τους. Κάπου κάπου καὶ μιᾶ ἀπογοήτευση, εὐτυχῶς σπάνια. Ὅλοι γενικά ἔφεινε ἐντεῖνε τὴς προσπάθειές τους. Ζούσαν μέσα σὲ μιᾶ ἀτμόσφαιρα εὐγενικῆς ἀμιλλας καὶ δημιουργικῆς χαράς.

Θὰ πλησιαζέ πια μεσημέρι ὄταν ὄ τελευταῖοι στρατιῶτες τοῦ 3ου λόχου ἔφριξαν τὴ δοκιμαστικὴ βολὴ τους. Κρίσεις κι' ἐπικρίσεις διασταυρώνονταν, προβλέψεις γίνονταν. Κι' ἑνας τρίτος θὰ ἐνοιῶθε σιγῶρα πὺς τὰ παραπλανημένα παιδιά τῆς Ἑλλάδος ἔφεινε ὄρη τὸ σωστὸ δρόμο, τὸ δρόμο τῆς γῆρας καὶ τῆς δόξας, καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν ἀλόγητη πεποίθηση πὺς γρήγορα θὰ δείχναν σ' ὄλους ὄτι οἱ Ἑλλῆνες μένουν πάντα Ἑλληνες.

Στρατ. ΒΛΑΧΑΚΗΣ Κ.

Λοιμική

ΟΙ ΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΟΒΡΙΟΥ

Μεταξύ τῶν Τούρκων τῆς Τριπολιτσᾶς πὺς παραδόθηκαν στὸν Κολοκοτρῶνη ὄπρηξε κι' ἑνας πλούσιος Ἑβραῖος, πὺς φορούσε στὴ μέση του ἑνα ζευγὰρι χρυσῆς διαμαντοποικιλῆτες πιό...λις.

Τὸ μάτι τοῦ Γέροιο τὴς ὄρπαξε. —Μπᾶ, ἔκανε. Ὅβριος καὶ πιστόλες πὺς ἴνεται; Καὶ τοῦ πῆρε τὰ πιστόλια.

ἄγνωρον ἴσαμε τότε τύπο καὶ βροντοφώναν μὲ τὴ ζωῆ τους τὸ ἐσωτερικὸ ὄδος τοῦ Λόγου τοῦ Χριστοῦ, ἐνὸς Λόγου, πὺς πλάστηκε καὶ μεταπλάστηκε μὲ τὸ ἀπέραντο νόημα τῆς Ἑλλάδας. Ἀν στὸν Παρθενῶνα καθρεστίεται τὸ ἀπόλυτο κάλλος κι' ἐκφοσάεται ἡ τέλεια ὄμορφιά, στὸ Ἅγιον Ὅρος μιλά τὸ ὄδος τῆς ψυχῆς, ἡ ἀνάγκη τῆς νὰ ἐνωθῆ μὲ τὸν Θεὸ. Διὸ πτυχετῆς τῆς ἴδιας ἀνησυχίας, πὺς μᾶς χαρακτηρίζουν. Ἐτσι ἐρμηνεύεται καὶ πὺς γιὰτὶ ὄ λαὸς γιορτάζει πάντα τὰ Χριστοῦγενῆ μὲ τόση ἀπέραντη ἀνάταση. βεῖα κι' ἐλπιδοφόρα πίστη.

Δ. ΔΟΥΚΑΡΗΣ

Άγροικό Έπίγραμμα Ζώα

Γιὰ νὰν τὸν ποῦμε ὁμῶς βου-
βάλλι θὰ πρέπει νὰ συνδυάζη
καὶ κάτι ἄλλο νὰναὶ χοντρο-
κέφαλος.

Τώρα ἂν νευριάσης κανέναν

Ἡ παρομοίωσή σας μ' ἕνα
ζῶο θὰ σὰς ἔδωγε; Ὅχι, ἀλλὰ
ἦξελα νάξερα. Ἀπὸ περέρ-
γεια σὰς ρωτῶ, καὶ νὰ μὲ
συμπαθᾶτε κιόλας.

Θὰ μοῦ πῆτε.
—Καὶ δέβαια. Λίγο τῶχεις
ἐσὺ νὰ σὲ ποῦν «ζῶον»; Φυ-
σικά δὲ λέω ὄχι.

Ἄν ὁμῶς πᾶει πολὺ νὰ σὲ
ποῦν ζῶον, εἶναι δύσκολο πολ-
λὲς φορὲς νὰ τὲ ποῦνε καὶ
ἄνθρωπο. Αὐτὸ ὁμῶς εἶναι ἐν
ἄλλο θέμα πού δὲν μᾶς ἐνδια-
φέρει αὐτὴ τῆ στιγμή. Ἐκεῖνο
πού θὰ μᾶς ἀσπασοῦν σίμη-
μερα εἶναι ἡ... τιμὴ πού μᾶς
περιποιεῖ κανεὶς ὅταν μᾶς πα-
ρομοιάζει μὲ τὰ διάφορα τετ-
ραπόδα τὰ δίποδα καὶ τὰ
θηλαστικά.

Καὶ πρώτα — πρώτα, κανό-
νας εἶναι ὅτι ἡ γενικὴ προ-
σωπικὴ εἰδῶν εἶναι πάντοτε
προσβλητικὴ. Σ' αὐτὸ δὲν ὑ-
πάρχει καμιά ἀμφιβολία ἢ
ὑπόθεση μάλιστα σηκώνει
στις μὲν ἐλαφρότερες περιπτώ-
σεις μαγκούρα, στις δὲ λιγάκι
βαρύτερες — ἂν εἶσαι δη-
λαδὴ λιγάκι εὐέλπιος — καὶ
κουμπούρα. Ἄ, ὅλα κ' ὅλα.
Καὶ τέτοια ἐμεῖς δὲν τὰ ση-
κάνουμε. Ὅλα κ' ὅλα.

Μπορεῖ ν' ἀρκεστοῦμε — κ' αὐ-
τὸ εἶναι τὸ πῶς συνηθισμέ-
νο — ν' ἀποδώσουμε τὰ ἴσα.

—Ζῶον εἶσαι καὶ φαίνεσαι!
Τὸ ὅτι καταλήγουμε κ' οἱ
δύο στὸ τέλος στὸ Πταισμα-
τοδικεῖο μὲ σπασμένα τὰ κε-
φάλαια δὲν ἔχει καὶ μεγάλη ση-
μασία, μιά καὶ ἡ ἐφημερίδα
θὰ γράψῃ ὅτι: συνεπλάκασαν
δι' ἀσημαντὸν ἀφορμῆν. Ἀση-
μαντὸ τῶχεις κύριε δημοσιο-
γράφε ἐσὺ νὰ σὲ ποῦνε ζῶον;
Κούνια πού σὲ κούναγε! Ἀ-
σφαλῶς δὲν ξέρεις τί σου γί-
νεται.

Λοιπὸν στὸ θέμα μας.
Ὅταν λέμε ἔνανε εἰδῶν
θέλουμε νὰ ποῦμε ὅτι εἶναι ἀ-
νάγνος, δὲν ἔχει τρόπον.
Ἐνῶ ὅταν τὸν ποῦμε ἐξῶ, ζων-
τόβολο, ζωντανό, ἐννοοῦμε
ὅτι εἶναι γαϊδάνι κουτό,
χαϊμένος.

—Μωρὲ εἶναι ἕνα ζῶ οὐ-
τός! Ρὲ χάστο τὸ ζωντόβολο!
Εἶναι σωστὸ ζωντανό!
Ἄς εἰδικεῖσουμε τώρα τὸ
θέμα μας.

—Μωρὲ εἶναι ἕνα βόδι οὐ-
τός. ἕνα βόδι καὶ μισό!
Θέλωμε νὰ ποῦμε τότε πῶς
εἶναι βλάκας.

Ἄν τὸν ποῦμε βοιδάκι, τὸν
λέμε κουτούτσικο, ἐνῶ ἀποκα-
λάντας τὸν γελάδι τοῦ δι-
νοῦμε παράσημο κουταμάρας,

Ὡς ΚΟΣΜΗΤΙΚΑ 'Επιδοσε

καὶ σὲ πῆ εἰδοῦρις θέλει
νὰ σὲ πῆ ἀναίσθητο, ἐνῶ ἂν σὲ
στολίσαι μὲ τὴ λέξη βασταγό,
ἐννοεῖ πὼς εἶσαι κοιμισμένος.
Ἐδῶ πού τὰ λέμε μπορεῖ νὰ
σὲ ἀποκαλέσῃ καὶ ἐγκομάρη
τότε λυποῦμαι γιὰ λογαρια-
σμό σου...

Ἄν πάλι σὲ ποῦνε εἰδοῦ-
ρις θὰ πρέπει νάχης πάρει
διαζύγιο μὲ τὴν πάστρα καὶ
μὲ τὴν ἀνθρωπίνα, θὰ εἶσαι δὲ
ἀκονήντος πολὺ καὶ χωρὶς
τρόπους, πολὺ ἀξετός δηλα-
δὴ γιὰ νὰ σὲ ποῦνε εἰδοῦρις.

Θάσαι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ
γιὰ νὰ σὲ ποῦν πὼς εἶσαι
ἐπιδοτάκις καὶ θὰ τρέμεις
χωρὶς ἄλλο τὴ γυναῖκα σου
ἂν ἐσὺ πού θέλεις νὰ σὲ βλέ-
πουν δι' ἄλλοι καὶ νὰ τοὺς πι-
θάνη τετατοῖος μπροστὰ τῆς
γυναίκας ἐκείνης.

Γιὰ νὰ λένε πὼς εἶσαι σκυ-
λί, θάσαι ἀσφαλῶς πολὺ κα-
κός. Κι' ἂν ἀκούσεις κομιά
γυναῖκα νὰ τὴ λένε σκύλα, τό-
τε δύο πράγματα μπορεῖ νὰ
συμβαίνουν: Ἡ ὅτι ἡ γυναῖκα
αὐτὴ εἶναι... πεθραῖ! ἢ εἶναι
ἀπὸ κείνες πού ἐχρὺν τὸ ἴδιον
μὰ ἀλλάζον ἄντρες μὲ τὴν
εὐκολία πού τὸ κάνει αὐτὸ—
μὲ τὸ συμπάθειο— ἢ σκύλα.

Τὸ ὅτι κάποτε μπορεῖς ἐ-
ξάλλου ν' ἀποκαλέσῃς ἔνανε
ἐκούτάδι δὲ σημαίνει ὅτι καὶ
ἐσὺ δὲν πᾶς λιγότερο πίσω
στὴν ἐξυπνάδα, δὲν εἶσαι δη-
λαδὴ «μουσκάρη».

Δὲν εἶναι δὲ καὶ βρισιὰ νὰ
σὲ ποῦνε λύκο. Ἀπλῶς θέ-
λουν νὰ ποῦν ὅτι τρώς τὸ κα-
ταπέτασμα. Ἄν πάλι συχνά
ἔχῃς τὸν παλλητάρη δὲ θὲ
ναὶ παράξενο νὰ ποῦν ὅτι κά-
νεις τὸν ἐκόκκορα, ἐνῶ ἂν
συμβαίει νὰ κάνης συχνὰ τὸ
«κορόδι» τότε κάνεις φίλε
μου τὴν ἐπάτιον.

Θάσαι παμπόνηρος γιὰ νὰ
σὲ ποῦνε ἐάλεποις καὶ μεγα-
λὸς κατεργάρης γιὰ νὰ σ' ἀ-
ποκαλέσουνε εἰσαίμου. Πολὺ
κουτοπόνηρος ἐξάλλου θάσαι
γιὰ ν' ἀκούσης νὰ σὲ λέν εἰσο-
σίτσα. Ἄν σὲ ποῦν σκαντζό-
χορο θάχεις ἀχτένιστα σὺν
ἀφάνει τὰ μαλλιά σου. Θὲ
σου λείπει ὕψος καὶ θάσαι
θαύμα ἀσκημιάς γιὰ νὰ σὲ
ποῦνε ρακοτάγγο. Θὰ φορᾷς
γυαλιὰ γιὰ νὰ σὲ λένε κου-

ΣΥΓΧΑΡΙΤΗΡΙΑ ΤΟΥ κ. ΒΑΝ ΦΛΗΤ

Ἐπισημῶν ἀπὸφύθη τὴν κάτωθι συγχαρητήριον ἐπιστο-
λὴν πρὸς τὸν Γεν. Διγνήτη τοῦ Ο.Α.Μ.:

Ἀγαπητὲ Ταξίαρχε κ. Μπαϊρακτάρη,

Ἐπιθυμῶ νὰ σὰς συγχαρῶ διὰ τὸ ἐξαιρετικὸν ἔργον τὸ
ὁποῖον ὀργανώσατε καὶ ἐπιτελήτε, εἰς τὸ Στρατόπεδον
τῆς Μακρονήσου. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἕνα δυσκολώτατον ἔργον
ἐπειδή. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἤδη ἔλαβον χώραν
ὑπῆρξαν ἐξαιρετικῶς λαμπρά.

Ἐπισημῶν ἀπὸφύθη τὴν κάτωθι συγχαρητήριον ἐπιστο-
λὴν πρὸς τὸν Γεν. Διγνήτη τοῦ Ο.Α.Μ.:

Ἐπιθυμῶ νὰ σὰς συγχαρῶ διὰ τὸ ἐξαιρετικὸν ἔργον τὸ
ὁποῖον ὀργανώσατε καὶ ἐπιτελήτε, εἰς τὸ Στρατόπεδον
τῆς Μακρονήσου. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἕνα δυσκολώτατον ἔργον
ἐπειδή. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἤδη ἔλαβον χώραν
ὑπῆρξαν ἐξαιρετικῶς λαμπρά.

Ἐπισημῶν ἀπὸφύθη τὴν κάτωθι συγχαρητήριον ἐπιστο-
λὴν πρὸς τὸν Γεν. Διγνήτη τοῦ Ο.Α.Μ.:

Ἐπιθυμῶ νὰ σὰς συγχαρῶ διὰ τὸ ἐξαιρετικὸν ἔργον τὸ
ὁποῖον ὀργανώσατε καὶ ἐπιτελήτε, εἰς τὸ Στρατόπεδον
τῆς Μακρονήσου. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἕνα δυσκολώτατον ἔργον
ἐπειδή. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἤδη ἔλαβον χώραν
ὑπῆρξαν ἐξαιρετικῶς λαμπρά.

Εἰλικρινῶς Ὑμέτερος

ΤΖΕ-Ι-ΜΣ ΒΑΝ ΦΛΗΤ

(Κελευσθέντος Ἰαννουαρίου 1950. № 9)

κουβάγια ἢ θάχεις πάντως με-
γάλη δόση στραβομάρας,
ὥστε νὰ χρειάζεσαι γυαλιὰ.
Ἐὰν αὐτὰ, τὸ παραδέχομαι,
εἶναι βρισιές. Δὲ φαντάζομαι
ὁμῶς νὰ θυμώσῃς ἂν σὲ ποῖ-
νε ξιπτερί; Ἐ; Ἡ λιμοξίτε-
ρο; Θάσαι σπύρο μοναχό,
φαίνεται. Ἐκτὸς ἂν σὲ... δου-
λεύουν!

Ἐρχόμαστε τώρα στις γυ-
ναῖκες.

Ἄν πῆς μιὰ γυναῖκα κατα-
κάβα, θὰ πῆ ὅτι δὲν ἔχεις κα-
θόλου τάκτ γιὰ νὰ τὴ λές ἄ-
σχημη. Ἄν τὴν πῆς κατὰ
τὴ λές μαζί καὶ ἀνάγωγη.
Ἄν τὴν πῆς σουσουράδα, ἐν-
νοεῖς ὅτι δὲν κάβεται στιγμή

νὰ μὴν κουνήσῃ τὴν οὐρά τῆς
—κ' ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ δη-
λαδὴ ἀπὸ τέτοια γυναικεῖα
οὐρά... Ἐὰν γελάδα, τὴ λές ἢ
τῆ, ὡς φοράδα ἀσχημὴ στὸ σῶ-
μα, ὡς γαϊδούρα, ἀναίσθητο,
ὡς φώκια ἀρκετὰ χοντρή,
κ' ὡς φάλαινα ἢ ἱπποπότα-
μο, τέρας ὄγκου — θαρρεῖς
καὶ καταπλεῖ ὑπερκεκάνιο.
Μπορεῖ νάχης τὶς καλές σου
καὶ νὰ τῆς κάμῃς τὸ κοπι-
μέντο νὰ τὴν πῆς ἐγκαμήλας.
Αὐτὸ δὲν ἀποκλείεται, ὅπως
καὶ δὲν ἀποκλείεται, ὡς φᾶς
τσαντιὰ πού νὰ δῆς τὸν οὐ-
ρανὸ σφοντύλι. Μὰ αὐτὸ εἶναι
ἄλλο ζήτημα.

ΠΑΝ. ΜΕΛΤΕΜΗΣ

Οἱ περιπέτειες τοῦ Ἀναξιμανδρου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἄνδρα μοι ἔνεπε
ἰδὼν κενίβια
ἐξόχως φῖναν
ἔμεινον ἐκπληκτὸς
κοινῶς ἐδάγκωσεν
τὴν... λαμαρίναν.

ἐμφαντικῶς
ἐφ' ᾧ ἐσκέφθην
νὰ ἐνεργήσω
... ΚΥΚΛΩΤΙΚῶς.

Ἦγουν ἠράσθην
τὸ δεσποινίδιον
καὶ ὡς εἰκὸς
εὐθὺς ἐσκέφθην
νὰ ἐνεργήσω
στρατιωτικῶς.

Καὶ πλησιάζας
ἤμην πανέτοιμος
βάσει μεθόδου
νὰ ἐνεργήσω
εὐθὺς ἐφ' ἵθρῳ
μετὰ ἐφόδου.

Ἐφ' ᾧ αὐτίκα
μετὰ προσπέλασιν
—ὁποῖα ζῆσις!—
ἀπὸ μακρόθεν
ἠρξάμην τότε
τάς... ἀνιχνεύσεις.

Πλὴν αὐτὴ ἐξαλλος
ἔχουσα σκέψην,
καὶ δὴ ρητὴν
ὑψωσεν τσάνδαν
καὶ τὴν κατέφευγεν
φεῦ!... σβουριχτήν.

Καὶ μετὰ ταῦτα
ἐμπλεος ὄντως
χαρᾶς κρυφῆς
—ὦ! μὰ τὸν Δία!—
ἔσχον τὴν λήψιν
τῆς ἐπαφῆς.

Καὶ τότε φίλτατος
ἔφυγον τρέχων
—παρὰ τὸν κάλον—
φέρων συγχρόνως
τάς ἐξογκώσεις
δυσ... καρουμβάλλων!

Ο ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ
(Διὰ τὸ πιστόν)
ΣΠΥΡΟΣ ΔΕΜΕΝΑΓΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΙΟΝ ΛΥΤΡΩΤΗΝ

ΥΠΟ ΑΡΧΙΜ. Κ. ΣΤΥΛ. ΚΩΡΝΑΡΟΥ

Βαθύ και άδιαπέραστο σκοτάδι έκάλυπτε τότε τόν όρίζοντα τής ανθρωπότητας. Φώς πουθενά. Καί αυτοί οι λαοί οι όποιοί είχαν πλησιάσει τήν αλήθειαν, εύρισκαντο σε μεγάλη κατάπτωση. Ο Ίουδαϊκός λαός, ό όποιος είχε τήν έξ αποκαλύψεως θρησκείαν, στήν ζωήν του παραμέρισε τελείως τό πνεύμα και άφισε να έπικρατήση τό γράμμα με τήν υποκρισίαν. Ο δέ Έλληνικός λαός, στόν όπριον ό σπερματικός Λόγος έφώτισε μερικά έκλεκτά πνεύματα γιά να κηρύξουν μεγάλας αληθείας, τώρα είχε τεθή στό περιθώριο, εύρισκόμενος εις θλιβεράν κατάστασηιν από άπόψεως θρησκευτικής, πολιτικής και ήθικής. Καί ό κόσμος έστένετο κάτω από τόν ζυγόν τών Ρωμαίων κατακτητών, οι όποιοί έγγραφον στήν Ιστορία μίαν άτελείωτον σειράν μελανών σελίδων, και μίαν άνατριχιαστικήν έκθεσιν φρικαλεοτήτων και έγκλημάτων, τά όποια είχαν θέσιν νόμου στήν καθημερινή τους ζωή.

Άλλα μέσα στήν κατασκότεινη εκείνη νυχτιά, στήν όποιαν παρέβαινε ή δυστυχής ανθρωπότης, ένας διάβερμος πόθος κατείχεν όλους τούς λαούς. Ο πόθος τής λυτρώσεως. Ο πόθος τής σωτηρίας. Ο άρχαίος κόσμος δέν ήδύνατο πλέον ν' αναπνήσει τίς αναθυμιάσεις του κακού και να ζεί μέσα στήν σαπίαν τής ήθικής έκλύσεως, ήθελε να έλευθερωθή από τά δεσμά εκείνα τής αβλιότητος και τής κακοδαιμονίας, γι' αυτό κοινό χαρακτηριστικό τής προχριστιανικής ανθρωπότητος ήτο ό έντονος πόθος τής λυτρώσεως. Τούτο καθαρά διαφαίνεται στις προφητείες τών θεοπνεύστων άνδρών τής Παλ. Διαθήκης, που είχαν προείπει μέχρις αυτών τών λεπτομερειών τήν υπό μορφήν εφαιδύου εμφάνισιν εθεισού Ισχυρού έξουσιαστού, άρχοντος ειρήνης, ό όποιος έπρόκειτο να οδηγήση τόν λαόν του προς τάς πηγάς τής λυτρώσεως. Άλλα και εις κάθε λαού τάς παραδόσεις, εις όλων τών ένών τήν φιλοδοξίαν και τήν συγγραφικήν παραγωγήν, ανακαλύπτουμε με έκπληξιν ζωήραν τόν διακαή πόθον τών ανθρωπών, και σαφή τήν προσδοκίαν τής έλευσεως Σωτήρος τής ανθρωπότητος. Η προσδοκία αυτή θεοπνεύστων Προφητών, Έλλήνων σοφών, συμβόλων διαφόρων λαών ήτο ή μόνη σχισμή, διά τής όποιας εισήρχετο κάποια φωτεινή ακτίς έλπίδος στο σκοτεινόν κελίον του σκλαβωμένου ανθρωπου. Ητο ή έλπίς ή όποια άπέμεινε μεταξύ τών λαών από τήν ύπόσχισιν του Θεού προς τήν Εβραυ μετά τήν πίσωιν, ότι θ' άνατείλη ό "Ηλιος τής δικαιοσύνης, που θα διέλυε τά σκοτάδια του ποικιλώνυμου κακού...

Η έλευσις του Χριστου επί τής γής έσημείωσε τόν σπουδαιότερον σταδμόν εις τήν πνευματικήν και ήθικήν εξέλιξιν τής ανθρωπότητος.

Ο έντονος πόθος του κόσμου γίνεται πραγματικότης, όταν ήλθε τό πλήρωμα του χρόνου. Ο ουρανός παρουσίασε τό φαντασμαγορικό εκείνο φαινόμενο τής ύπερόχου ακτινοβολίας, ενώ ό κόσμος τών άγγέλων τήν άγιαν έκείνην νύχτα τής Γεννήσεως του Θεανθρώπου Λυτρωτού έψαλλε τό ήδύμολπο άσμα εδόξα εν ύψιστοις Θεώ και επί γής ειρήνη εν ανθρωποις εύδοκίας. Οι άγγελούδοντες ποιμένες τής Βηθλεέμ κατάπληκτοι ήκουαν τόν ουράνιον άγγελιαφόρον εδτι έτέχθη υμίν σημερον Σωτήρ». Από ανατολών δε σοφοί άνδρες «Μάγοις με οδηγόν τόν έξαιρετικόν εις λαμπρότητα αστέρα, προσείρχοντο εις τήν Βηθλεέμ ίνα αναποθέσωσιν πρό τών άρχάντων ποδών του Θεού Βρέφους τά δώρα τής λατρείας τών.

Έτέχθη υμίν σημερον Σωτήρ! Έγεννήθη λοιπόν ό λυτρωτής. Ηλθεν εις τόν σκοτεινισμένον κόσμον και έβρεν άπλετον τό φώς τής αληθείας. Ηλθε, φέρων τήν πραγματικώς νέαν ήθικήν, τήν ήθικήν τής αγάπης. Ηλθε ως μεσίτης μεταξύ ουρανού και γής φέρων τήν συμφιλίωσιν μεταξύ Θεού και άποστάτου ανθρωπου.

Η Θεουσις του άμέσως έγινε αισθητή. Η θεία του ακτινοβολία έφώτισε τόν κόσμον. Ο λαός ό καθήμενος εν σκοτίει ειδε φώς μέγα!». Ένας νέος κόσμος αναβάλαστανε, γεμάτος σφρίγος και ζωήν. Από τό σκοτάδι τής ειδωλολατρικής καταπτώσεως, όπου ό λογικός ανθρωπος έπροσκυνούσε τά φίδια και τά δρεκα και τούς ποταμούς και αυτά άκόμη τά άκατανόμαστα πάθη του θεοποιών, από τό σκότος εκείνο μυριάδες όλαι ανθρωπών άνήλθον προς τά ήλιόλουστα ύψώματα τής χριστιανικής θρησκείας. Μέσα από τήν σαπίαν του κόσμου, ό Λυτρωτής έβγαλε τήν ακανήν κτίσις τήν νέαν εν Χριστώ ζωήν. Δέν είχαν περάσει παρά όλίγια δεκαετια χριστιανικής καλλιέργειας και με χαράν και ένθουσιασμόν να γράψη ό Άπόστολος Παύλος προς τούς άλλοτε ειδωλολάτρες: «Ητε ποτε σκότος, νυν δε φώς εν Κυρίω». Αυτό τό φώς και τήν λυτρωσιν ήλθε κομίζων εις τόν κόσμον ό Χριστός.

***
Έτέχθη υμίν Σωτήρ! Είναι τό χαρόσυνο άγγελμα τό όποιον ήχησεν στ' αυτιά όλων τών χριστιανών Έλλήνων κατά τήν άγιαν νύχτα τών Χριστουγέννων.

Τόν ουράνιον ύμνον ήκούσαμεν έξέτος με αισθηματα άνάμικτα χαράς και έλπίδος. Χαράς μεν διότι ό νέος Ηρώδης, όστις εξαπέλυσε σφαγήν και καταστροφήν, πύρ και θάνατον στήν Πατρίδα μας με τήν δύναμιν του Σωτήρος συμετρίθη και ή όφρς αυτού κατέπεσε. Έτσι όλoi ή Έλληνες έξέτος, χωρίς τήν έφιαλτικήν αγωνίαν, συγκεντρώθημεν στούς Ιερούς Ναούς τών πόλεων, ή έστω και στούς προχείρους Ναούς τών έρειπιθέωντων χωριών μας, γιά να προσφέρωμεν διάβερμον τήν εύγνωμοσύνην προς τόν Θεόν Λυτρωτήν, διότι έποίησε λυτρωσιν τώ λαώ Αυτούς. Τό αίσθημα τής χαράς κυριαρχεί στις ψυχές τών χριστιανών, διότι ό χαιρετισμός αυτός είναι τό μήνυμα του εύφροσυνότερου γεγονότος από όσα ήγγέλθησαν ποτέ εις τόν κόσμον.

Ηκούσαμεν τό μήνυμα αυτό και με ασθηματα έλπίδος. Άν ύπάρχα μία μερίς

τής ανθρωπότητος ή όποια δέν θέλει Χριστόν ούτε λυτρωσιν, αλλά θέτει στήν θέσιν του Χριστου τό ανθρωπίνον εγώ, βάρβαρον, άγριον, αίμοδιφές, εγώ, τό όποιον εν τή κακουργία του προσπαθεί να σβύση τόν "Ηλιον τής δικαιοσύνης, ώστε να έπικρατήση ένα σκοτάδι πιό άδιαπέραστο, έρεβος χειρότερο και τής κολάσεως. Όμως και αντίτροπο Ισχυρό και άκατάβλητο ύπάρχει και ή υγιώς σκεπτομένη ανθρωπότης, ή όποια αναγνωρίζει ότι τό φώς του πολιτισμού και τής λυτρώσεως του κόσμου έκπηγάζουν από τόν νίξει σ' Αυτόν και προσπαθεί να στηρίξη Σωτήρα του κόσμου και μ' έλπίδα άτετην ζωήν του επάνω στις αιώνας αληθείας του Βρέφους τής Βηθλεέμ.

Άλλ' αν εις άλλας χώρας έχει άρχίσει ό προσανατολισμός προς τόν Χριστόν, ενώ στήν Ιδικήν μας χώραν ή στροφή έχει καταλάβει έκτασιν πρωτοφανή. Τά θρησκευτικά έξήνημα του λαού μας, ή άνωψοις τών ψυχών τών Έλλήνων προς τόν Θεόν τών Πατέρων μας μαζί με τήν αξιοθαύμαστον φιλοπατρίαν του, άποτελούν σημερον τά Ισχυρότερα όπλα με τά όποια αντιμετώπισε τό "Εθνος μας τήν βάρβαρον επιδρομήν τών αντιχριστιανικών δυναμειν του σκότους. Είναι κοινή όμολογία ότι ό Στρατός και ό Λαός μας με τήν άκαταγώνιστον δύναμιν τής πίστεως του έξησφάλισε τήν έλευθερίαν και τήν ανεξαρτησίαν και αυτού και όλoκληρού τής χριστιανικής ανθρωπότητος.

Άναγνώστα μου: Άς προσκυνήσωμεν εύλαβικά και με εύγνωμοσύνην τό Θεόν Βρέφος. Είναι ό Σωτήρας μας, ό Λυτρωτής μας. Μέσα από τό κάθυγρο σπήλαιο έκπέμπεται ή θεία εύλογία και ή λυτρωσις του ανθρωπου. Τά έξωτερικά φαινόμενα τής αδυναμίας και τής πτωχείας Του προσεκκύνουν περισσότερο τήν αγάπην μας προς Αυτό. Διότι άπ' αυτά έκπορευεται ή Άγάπη, τό "Ελεος και ή Χάρις εις τόν δυστυχή ανθρωπον. Ημεεις δε οι Έλληνες ιδιαιτέρως άντικρύσαμεν πολλάς και προσβάτως τήν αγάπην Του και τήν προστασίαν Του. Η έλευθερία μας και ή δόξα μας είναι δώρα του Θεου Λυτρωτού.

Άς προσανατολισώμεν τελείως τήν ζωήν μας ως "Εθνος, ως οικογένεια, ως άτομα προς τόν Θεόν Λυτρωτήν και άς θεμελιώσωμεν αυτήν επάνω στο άρραγές και άδιάσπαστο θεμέλιον του έναυθρωπισσαντος Υιου του Θεού και τότε να εφμεθα δέδασιο δι' και τό ανατέλλον Νέον Έτος θα είναι μεστόν πάσης έθνικής, οικογενειακής και άτομικής εύλογίας, και δόξης.

Η λυτρωσις του κόσμου από τόν φόβον και τήν ένδειαν δά έπιτευχθή μόνον διά τής έπανόδου εις τήν αρχικήν ουσίαν του Χριστιανισμού.

Με τὸν ἐρχομὸ τοῦ Δεκεμβρίου στὸ Νησί μας ἀρχίζουν τὰ κρία, ποὺ αὐτόματα ἐπιδρῶν στὴν ὑπαίθρια θεατρικὴ δραστηριότητα. Φέτος ὁμοῦ μερικὲς θερικὲς βραδιὲς ἐπέτρεψαν νὰ γίνωv λίγες παραστάσεις στὰ θεάτρα μας.

Ἔτσι τὸ θεατρικὸ συγκρό-

ῶται τοῦ τάγματος. Τὴν παράσταση ἐποικίλλει ἡ ἐμφάνις τῆς χορωδίας τοῦ τάγματος καὶ τῆς ὀρχήστρας μὲ ὠμοῦ πρόγραμμα.

Ἐπίσης τὸ Γ' Ε.Τ.Ο. κατὰ τὸν περασμένον μῆνα ἔγιναν θεατρικὲς παραστάσεις. Στις 11 Δεκεμβρίου παρουσίασε ἡ

Γεν. Στρατοπεδάρχης Ἀντισυνταγματάρχης κ. Θ. Μπάρμπας, ὅστις εἰς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ὠμίλησε πρὸς τοὺς συγκεντρωμένους διὰ ἄγωνα τοῦ ἔθνους κατὰ τὸν σλαβοκομμουνισμὸ καὶ τὴν σημερινὴν μετάδασιν τῆς πατρίδος μας εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΟΥ ΑΕΤΟ

Τὸν περασμένον Ἰούλιο ἀρχισε εἰς τὸ Α' ΕΤΟ ἡ ἀνεγχερσις τοῦ νέου ὑπαίθριου θεάτρου. Σήμερον τὸ μεγαλύτερον μέρος του ἔχει περατωθῆ καὶ μᾶς δίδει σχεδὸν τὴν εἰκόνα τῆς τελικῆς του μορφῆς. Ὁ ἀμφιθεατρικὸς χώρος θὰ δύναται νὰ συμπεριλάβῃ ἀνετὸς 5.000 ἄτομα. Κυρίως ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τὸ διώροπον κτίριον τῆς σκηνῆς καὶ τὸν διαμερισμὸν τῶν ἡθοποιῶν. Τὸ ὕψος τῆς μεταπηκῆς τοῦ πλευρᾶς εἶναι τὸ 8 μ., μὲ πλάτος 23 καὶ βάθος 13 μ. Πρωτοτυπία παρουσιάζει ἡ σκηνή, πλάτους 9 μ., ἡ ὁποία ἐκατέρωθεν θὰ ἔχη συρμένον σύστημα δαγώντιων διὰ τὴν μετατόπισιν τῶν σκηνικῶν.

Τὸ ὄλον κτίριον χωρίζεται σὲ ὄπλογοι μὲ δωματῖα φροντιστοῦ, ἠλεκτρολόγου ὀλικῶν, ντῶς καὶ ἀποχωρητήρια, σὲ ἰσόγειο μὲ τὴν σκηνὴν καὶ ἐκατέρωθεν καὶ ὀπισθεν αὐτῆς τὰ δωματῖα σκηνοθέτου, σκηνογράφου καὶ μακιγιαζ τῶν ἡθοποιῶν καὶ τὸν 2ον ὄροπον, στενὸμακρον διαμέρισμα πρὸς χρῆσιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος, μὲ βεράντες ἐκατέ-

ρωθεν. Ὅπισθεν τοῦ κτιρίου γίνεται μία πλατεία μὲ θέα πρὸς τὴν θάλασσαν πρὸς χρῆσιν τῶν θεατῶν, εἰς τὴν ὁποῖαν ὀδηγοῦν δύο κλίμακες μὲ περιστόλια ἀπὸ λαξευτὴ πέτρα. Ἀπὸ τὴν ἴδιαν πέτραν θὰ διακοσμηθῇ ἡ πρόσοψις τοῦ θεάτρου.

Οἱ κερκίδες ἀπὸ μετῶν, χωρίζονται ὀρίζοντως σὲ δύο τμήματα, ἐκ τῶν ὀποῖων τὸ μὲν ἐπάνω χωρίζεται καθέτως εἰς ἔξ πτέρυγας, τὸ δὲ κάτω εἰς τρεῖς.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἐφ. ἀνθ)γοῦ κ. Σταυρίδου, ὁ ὀποῖος καὶ προσητάται τὸ ὄλον ἔργον, τὸ θεάτρον θὰ ἔχη περατωθῆ ἐντὸς 3—4 μηνῶν.

Γενικῶς τὸ θεάτρον θὰ εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα ὑπαίθρια τῆς Ἑλλάδος, τὸσον σὲ ἐμφάνισιν, ὀσο καὶ σὲ ἀκουστικὴ καὶ ἐξυπρέτησιν τῶν θεατῶν καὶ ἡθοποιῶν. Δικαίως λοιπὸν τὸ Α' ΕΤΟ καὶ μαζὶ ὀλόκληρον τὸ νησί μας ὑπερηφανεύεται δι' αὐτό. Δὲν πρέπει ὀμως νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι καὶ τὸ Β' ΕΤΟ καὶ τὸ Γ' ΕΤΟ χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν Διτῶν τους διαθέτουν κι' αὐτὰ τὰ ἄρτια ὑπαίθρια θεάτρα τους, ποῦ ἂν καὶ μικρότερα εἰς μέγεθος, εἶναι, ὀπως ἔχομεν γράψει ἄλλωστε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ἀρκετὰ μεγάλα καὶ ἐξ Ἰσοῦ ἄρτια καὶ καλαισθητὰ πρὸς τὸ θαυμάσιο καιούργιον ἔργον, ποῦ τιμᾷ ἀληθινὰ τὸ Α' ΕΤΟ, τὸν Διτῆ του κ. Βασιλόπουλου καὶ τοὺς καθὲ μορφῆς συντελεστὰς του.

Τὸ θεάτρον τοῦ Α' ΕΤΟ, ὀπως καὶ τὰ ἄλλα Μακρονησιώτικα θεάτρα, δείχνουν μίαν εφορὰν τὸ πολιτιστικὸν καὶ ἔθνικὸν ἔργον, τὸ ὀποῖον συντελεῖται εἰς τὴν Μακρόνησον καὶ ἀποτελοῦν τὸ χαρακτηριστικώτερον δείγμα τοῦ ὀλου πνεύματος τῆς ἐδᾶ ἀναμορφωτικῆς προσπαθείας.

Ο ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ

Οἱ Βασιλεῖς κ.λ.π. ἐπισκέπται παρατηροῦν τὰ ἐκθέματα εἰς μίαν τῶν σῖβουσῶν τῆς ἐκθέσεως Λαϊκῆς Χειροτέχνιας τοῦ Ζαπτιεῖου.

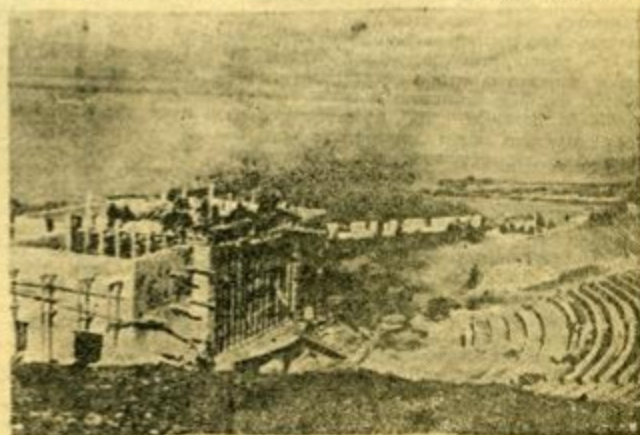
τημα τοῦ Α' ΕΤΟ παρουσίασε ἀπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ Δ' συγκροτήματος τοῦ ΕΣΑ·Ι· μίαν φροντισμένην ἐπιθεώρησιν μὲ τὸν τίτλον: «Ὁ ἥλιος τῆς νίκης». Ἡ παράστασις ἄρτια σὲ σύνολο τῆς, ἔμεισε τίς ψυχῆς τῶν θεατῶν μὲ ἔθνικὴ χαρὰ καὶ τὸ εὐθύμιο μέρος τῆς σκόρπισε ἄσθονο γέλιο. Στὸ μονόπρακτον δράμα τοῦ συγγραφέως κ. Φρέου «Μπροστὰ στὸ θάνατον» ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὴν ἀνατίναξιν τοῦ Ἀρκαδιοῦ, ὁ στρ. Μανδάλινης κράτησε τὸ ρόλο τοῦ Παπαῦ Ἀνθίμου ἀξία, κι' ὁ Γκούφας σὰ «Δράκος» μετέδωσε τὴν συγκίνησιν στοὺς θεατῆς. Καλοὶ ἐπίσης καὶ οἱ στρ. Λαμπράκης καὶ Στεῖνος. Στὰ εὐθύμια σκέτες (Σωφρακί, Μπουζουκομανία, Συμβουλευτικὸ Σᾶμα) διακρίθηκαν, ὁ στρ. Παπουτῆς σὰ σωφεράκι τῆς πιάτσας, ὁ Λέττας σὰ εμοντέρνο ἠπλικό, κι' ὁ Τσιμπλακίδης σὰ σύμβουλος τῶν ψηφοφόρων γυναικῶν. Ὁ σκηνοθέτης στρ. Φιλιακὸς κατὰφερε νὰ κινήσῃ τὰ πρόσωπα μὲ ἀνεση καὶ χάρι, παρὰ τὴν στενότητα τοῦ χώρου. Ὁ σκηνογράφος στρ. Φινταδόπουλος ἔδειξε ἀπὸ καθὲ πλευρὰ.

Τὴν παράστασιν παρεκολούθησαν ὁ Συν)ρχης Χωροφυλακῆς κ. Σωτόπουλος, ὁ ἀστυν. διευθυντῆς κ. Ρακιντζῆς, ὁ δικηγόρος τοῦ Α' ΕΤΟ, κ. Βασιλόπουλος, καθὼς καὶ οἱ κ.κ. ἀξιωματικοί, ὀπλιταὶ καὶ ἰδι-

ὀρχήστρα τοῦ τάγματος (ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφ. ἀνθ)γοῦ κ. Α. Χαϊνᾶ) ἔνα ἐκλεκτὸν πρόγραμμα. Ἐχώρισαν τὰ μουσικὰ κομμάτια τῆς μπάντας ἀπὸ τὸ «Ριγολέττο» τοῦ Βέροντι καὶ τὸ «Προσκύνημα στὸ Σούνιο» σύνθεσις κ. Α. Λαϊνᾶ. Ἐξυμνος ὁ «Φωτογράφος» ἔνα εὐθύμιο σκέτες σὲ ὀποῖο ὁ στρ. Φάου στὸ ἀποχαιρετιστήριον νοῦμερὸ του σκόρπισε ἄσθονο κέει στοὺς θεατῆς.

Στις 14 Δεκεμβρίου τὸ γρασεῖον ἠθικῆς ἀγωγῆς τοῦ 3ου Λόχου τοῦ Γ' ΕΤΟ, ὀδοῦνως ἔνα πλοῦσιον εὐθύμιο ἀπόγεμα μὲ ἐργασίας ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸ Λόχον. Ἀσθονο σάτυρα σκόρπισε τὸ γέλιο σὲ ὀλο τὸ τάγμα. Ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστὰς ἐχώρισαν οἱ στρο. Τσαγκάρης, Ματράγκας καὶ Χ. Καρβέλας. Τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτὸ ἀπόγεμα παρεκολούθησαν ὁ διοικητῆς κ. Ἀσ. Καρράγιωργας, οἱ κ.κ. ἀξιωματικοί, οἱ στρατιῶτες καθὼς καὶ οἱ ἀνήλικοὶ τοῦ κέντρου ἀναμορφώσεως ἀνήλικων Μακρονήσου.

Τέλος, στις 28 τοῦ μηνὸς ὁ 5ος Λόχος τοῦ Γ' ΕΤΟ, παρουσίασε ἔνα ποικίλον καλλιτεχνικὸν πρόγραμμα. Ἐπιτυχία σημείωσε τὸ ποῖημα «Τὸ καρδὶ μου» τοῦ στρ. Νοσταρῆδη κ.ἄ. Τὴν παράστασιν παρεκολούθησαν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Διοικητῆν τοῦ Τάγματος καὶ ὁ

Τὸ θεάτρον τοῦ Α' ΕΤΟ.

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ

Οι σεισμοί είναι δονήσεις, κραδασμοί του στερεού φλοιού της γης. Έμφανίζονται άπρόσπτα και έχουν την αιτία τους στη φυσική εκδήλωση δυνάμεων στο εσωτερικό της γης ή καλύτερα στο στερεό φλοιό της. Οι δονήσεις αυτές όταν είναι αρκετά έντονες μπορούν να καταστρέψουν διάφορα τεχνικά έργα, οικοδομικές εγκαταστάσεις, με συνέπεια ανθρώπινες απώλειες. Σε αρκετά δυνατούς σεισμούς μπορεί ακόμα να μετασχηματισθεί και αυτή η μορφολογία του εδάφους.

Είναι σκόπιμο πριν δούμε λεπτομερέστερα τους σεισμούς να δώσουμε μια απλή εικόνα της σημερινής κατάστασης του πλανήτη μας. Όλοι ξέρουμε ότι η γη ήταν κάτ' αρχάς μια διάπυρη σφαίρα. Ακτινοβολώντας τεράστια ποσά θερμικής ενέργειας, άρχισε σιγά-σιγά να ψύχεται. Σχηματίσθηκε έτσι ο στερεός ξητερικός φλοιός, που τό πάχος του με την πάροδο του χρόνου αυξάνονταν. Η ιστορία όμως του σχηματισμού του στερεού φλοιού της γης, δεν ήταν καθόλου μια άπλη και... ειρηνική ιστορία. Η φύξη είχε σαν συνέπεια τη συστολή, μία άνομοιόμορφη συστολή, που γίνονταν αίτια ν' αναπτύσσονται τεράστιες δυνάμεις. Οι τεράστιες αυτές δυνάμεις, μαζί με τις δυνάμεις βαρύτητας, σε άλλα μέρη προκαλούσαν κατακρημνίσεις, σε άλλα έχουμε γραβή και σε άλλα διαρρήξεις μαζών πετρωμάτων. Τη δυναμική ισορροπία του φλοιού του πλανήτη μας — που σήμερα τό πάχος του κυμαίνεται στα 60 χιλιόμετρα περίπου — διακόπτει και διακόπτονται κατά καιρούς τέτοιοι, τρομακτικοί πραγματικά στο μεγαλείο τους, μετασχηματισμοί. Όπως θα δούμε παρακάτω στους μετασχηματισμούς αυτούς ακριβώς βρίσκει η αιτία των τεκτονικών σεισμών, που ή καταστροφική τους συνέπεια είναι τεραστίως μεγαλύτερη από τις συνέπειες των άλλων σεισμών.

Ας ξαναγυρίσουμε όμως στο θέμα μας. Συνήθως ένας σεισμός περιλαμβάνει μία κυρίως δόνηση, που δαιρεί λίγα δευτερόλεπτα ή κλάσματα του δευτερολέπτου. Πολλές φορές όμως έχουμε ένα πρόλογο στην κυρίως δόνηση, με άσθενείς τριουάδες κραδασμούς και έναν επίλογο από μία σειρά μειονομένων δονήσεων με μικρή ένταση. Ο επίλογος αυτός μπορεί καμιά φορά να κρατήσει χρονικά πολύ — μέχρι δεκαάδες μήνες και χρόνια ακόμη. Αυτό που πρέπει να τονιστεί όμως είναι ότι τόσο ο πρόλογος όσο και ο επίλογος είναι άσθενείς δονήσεις και κατά κανόνα είναι άσθενείς εν συγκρίσει με τον κυρίως σει-

σμό, που είναι μία δόνηση μικρής διάρκειας, πολύ μεγαλύτερης όμως έντασης.

Το σεισμό συνοδεύουν συνήθως υπόκωφοι θόρυβοι, σαν συριγμοί ή κρότοι κυλιόμενων αντικειμένων και σπανιότερα και φατενά φαινόμενα. Η ένταση των φαινομένων αυτών όμως καμιά σχέση δεν μπορεί να έχει με την ένταση των σεισμών.

Οι κραδασμοί των δονήσεων, στην επιφάνεια της γης ακριβώς πάνω απ' την έστια του σεισμού, είναι ισχυροί και κατατεθύνονται κατακόρυφα. Όσο όμως απομακρυνόμαστε, τόσο εξασθενίζουν και σύγχρονα παίρνουν τη μορφή κυματοειδούς κίνησης. Και τέλος σε πολύ απόμακρες περιοχές παίρνουν σασή πιά δριζύντια διεύθυνση.

Οι σεισμοί ανάλογα με τό εύρος της περιοχής που μπορούν να καταγραφούν στα ειδικά όργανα ακριβείας κατατάσσονται σε τέσσερα είδη: Παγκόσμιος όταν είναι αισθητοί με τό όργανο μας σ' όλα τό μέρη της γης. Μεγάλοι, σε περιοχές μεγαλύτερες από ένα ήμισοφούο. Μικροί, σε περιοχές μεγαλύτερες από τό 1/4 της γης και οι τοπικοί, σε περιοχές μικρότερες από τό 1/4 της επιφανείας της γης.

Ποιες είναι οι συνέπειες των σεισμών; Είναι φυσικά σε άμεση εξάρτηση από την ένταση και τη διάρκεια του σεισμού και άρχίζουν από κραδασμούς μικροαντικειμένων μέχρι οικοδομικές θλάσεις και άλλιώσεις της μορφολογίας του εδάφους — ασιγμές στο έδαφος, καθιζήσεις κλπ. Ένδιαφέρον παρουσιάζουν κυρίως οι οικοδομικές θλάσεις, γιατί έχουν σαν συνέπεια ανθρώπινα θύματα. Αναφέρουμε μερικούς αριθμούς από τους μεγάλους σεισμούς, που έγιναν την τελευταία πενηνταετία. Ο σεισμός της Μεσσήνης στην Ιταλία τό 1908 είχε 100.000 θύματα και τό Τόκιο τό 1923 πάνω από 200.000 νεκρούς και τραυματίες. Για την ίδια χρονική περίοδο στην Ελλάδα οι μεγάλο σεισμοί της Κορίνθου τό 1928 και της Χαλκιδικής τό 1932 είχαν σα συνέπεια ό πρώτος 20 νεκρούς και ό δεύτερος 140 νεκρούς και υπερπλάσιους τραυματίες. Οι οικοδομικές όμως καταστροφές και κατά συνέπεια τό ανθρώπινα θύματα μπορούν να περιοριστούν σήμερα στο ελάχιστο με ειδικές αντισεισμικές κατασκευές.

Θεμελίωση σε στερεά και στυπαγ' έδαφος, καλή δομή και μέλιστα από μετεωρίσει κατά διαφόρους τύπους και σύμ φωνα με ειδικούς κανονισμούς. Ένδιαφέρον παρουσιάζει επίσης ή εξέγερση των σεισμών στις λίμνες, τους ποταμούς και τη θάλασσα. Στους ποταμούς και τις λίμνες σχηματίζονται κύματα, όπως επίσης και στη θάλασσα όταν ό σεισμός είναι παράκτιος. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά τό τεράστια κύματα που θανάτωσαν χιλιάδες ανθρώπους στη Λι-

σαβάνα κατά τους σεισμούς του 1775. Όταν όμως ό σεισμός έχει την έστια του κάτω από περιοχή που καλύπτεται από θάλασσα, τότε σπάνια δημιουργούνται κύματα. Ένα πλοίο όμως σε μία τέτοια περιοχή θα κλυδωνιστεί σαν να προσέβρουσε σε ύφαλο.

Σήμερα ή έπιστήμη κατατάσσει τους σεισμούς σε τρία κυρίως είδη:

α) Σεισμοί έκ κατακρημνίσεων: Στο φλοιό της γης υπάρχουν υπόγεια φυσικά κοιλώματα, που όφειλουν τό σχηματισμό τους σε διάφορα αίτια. Αν ή όροφή των κοιλωμάτων αυτών καταπέσει δημιουργούνται οι σεισμοί έκ κατακρημνίσεων. Είναι άσθενείς και ή σεισμική περιοχή δεν ξεπερνάει τό 30 έως 40 χιλιόμετρα.

β) Ήφαιστειογενείς σεισμοί: Κατά την άνοδο της πυρκαγιάς μένης λάβας των ήφαιστειών από τό έγκωκατα της γης προς την επιφάνεια, ή βαθμιαία φύξη και ή μείωση της πίεσης προκαλούν την έκλυση αερίων σε μεγάλη πίεση και ύψηλότατη θερμοκρασία. Τά αέρια αυτά στην προσπάθειά τους να υπερικήρουν τις αντίστασεις που συναντούν προκαλούν κραδασμούς τό εδάφους και τη γέννηση των ήφαιστειογενών σεισμών. Και οι σεισμοί αυτοί έχουν μικρή ένταση και όπως είναι φυσικό είναι οι πρόδρομοί της έκρηξης των ήφαιστειών ή συνοδεύουν αυτή.

γ) Τεκτονικοί σεισμοί: Είναι κατά κανόνα πολύ ισχυρότεροι απ' τους προηγούμενους. Έγουν την αίτια τους στη διαταραχή της ισορροπίας των δυνάμεων σε μία ώρισμένη περιοχή του φλοιού της γης, όπως έχουμε γραβή και προηγούμενα. Έτσι οι τεκτονικοί σεισμοί παρουσιάζονται συνήδον πάντα στις ίδιες περιοχές που ζούν ακόμα τις διαταράξεις της γεωλογικής τους εξέλιξης.

Σήμερα έχει αναπτυχθεί δόλικληρη έπιστήμη για τους σεισμούς — ή σεισμολογία — και ή μελέτη έχει προχωρήσει άρκετά. Πολυάριθμοι σταθμοί παρατηρήσεων έφωδιασμένοι με εύαισθητα όργανα καταγραφής των δονήσεων του εδάφους — τους σεισμογράφους — παρακολουθούν τό διάφορα σημεία φαινόμενα. Έτσι έχουν προσδιοριστεί πιά θετικά οι ζώνες του πλανήτη μας με τη μεγάλη σεισμικότητα: Οι Νοτιοευρωπαϊκές χώρες, ή Νότιος Άσία, τό κρασπέδα του Ειρηνικού Όκεανού και κυρίως ή δυτική άκτή της Νοτίου Άμερικής.

Απ' τις πολιτισμένες χώρες οι πιο πλουσίες σε σεισμούς είναι ή Ιαπωνία και ή Ιταλία, άλλωστε και οι μεγαλύτεροι σεισμοί των τελευταίων χρόνων είναι της Μεσσήνης στην Ιταλία τό 1908 και τό Τόκιο τό 1923, με συνέπειες τεραστίες όλικές καταστροφές και δεκάδες χιλιάδες ανθρώπινα θύματα.

Η πατρίδα μας είναι απ' τις περιοχές που υποφέρουν από σεισμικές δονήσεις. Σεισμόπληκτες ζώνες είναι τό παράλια του Ιονίου, ή παράλια του Κορινθιακού κόλπου στην πλευρά της Πελοποννήσου, ή παράλια του Πατραϊκού κόλπου, οι νότιες πλαγιές του Παρικασού, ή περιοχή της Άταλάντης στον Εύβοϊκό κόλπο, ή βόρεια Κρήτη και ή ανατολική Χαλκιδική. Οι τελευταίοι μεγάλο σεισμοί στην Ελλάδα ήταν της Ρόδου — Ηρακλείου Κρήτης τό 1926, της Κορίνθου τό 1928, της ανατολικής Χαλκιδικής τό 1932 και κατά τό τελευταία χρόνια ό σεισμός της Λευκάδος τό καλοκαίρι του 1948.

Α. ΑΓΓΕΛ.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΙΚΤΗ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ 4-1

Τὸ σημαντικώτερον, ὅμως ἀθλητικὸν γεγονός ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως, ὁ ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μεταξύ τῆς δυναμικῆς ποδοσφαιρικῆς ομάδος τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ τῆς Μικτῆς Μακρονήσου, ὅστις ἐλαβε χώραν τὴν 18)12)49 εἰς τὸ θαυμάσιον γῆπεδον τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν καλύτερων γηπέδων τῆς χώρας καὶ περιτοίει τιμὴν εἰς τὸ νησί μας καὶ εἰδικώτερα εἰς τὸν φιλάθλον Διτὴν τοῦ Τάγματος τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. εἰς τὴν ἐμπνευσιν τοῦ ὁποῖου καὶ οφείλεται.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν ἡ ὁμάς τῆς Ἀστυνομίας εἶχε συναντηθῆ τὴν 30)11)49 εἰς τὸ γῆπεδον τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» μετὴν ἰσχυροτάτην ὁμάδα τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. παρὰ τῆς ὁποίας μετὰ ἴνα ὠραῖον ἀγῶνα ἠττήθη μὲ 3—0. Ἐταῖ ὁ ἀγὼν πρὸς τὴν Μικτὴν Μακρονήσου ἀπέτελε τρόπον τινά ρεβάνς τῆς προηγουμένης συναντήσεώς των, κατῆλθε δὲ ἡ Ἀστυνομία ἀποφασισμένη ν' ἀποσπᾶσθ τὴν νίκην. Στὸ σφύριγμα τοῦ διαιτητοῦ ναυτῆ Ἐλ. Ἐλευθεριάδη οἱ ὁμάδες κατῆλθον :

ΜΙΚΤΗ : Μπαϊρακτάρης (Β' ε.τ.ο.), Γεωργιάδης (Α' ε.τ.ο.), Ζώπος (Α' ε.τ.ο.), Λιάρος (Α' ε.τ.ο.), Παπαδόπουλος (Γ' ε.τ.ο.), Σωτηρίου (Β' ε.τ.ο.), Γεωργιάδης (Β' ε.τ.ο.), Κωνσταντίνου (Α' ε.τ.ο.), Πατινιώτης (Α' ε.τ.ο.), Παπαγιαννίου (Α' ε.τ.ο.), Πα-

τρόγκωνας, Ξεστερνός.
Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰ πρῶτα λεπτὰ ὀρμητικὸς καὶ οἱ δύο ὁμάδες προσεπάθησαν ν' ἀποδώσουν τὸ ἀπαντον τῆς δυναμικότητός των διὰ τὴν ἀπόσπασιν τῆς νίκης, τὴν ὁποίαν τελικῶς ἀπέσπασεν ἡ ὁμάς τοῦ νησιῦ μας, διατηρήσασα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος τὴν ὑπεροχὴν, ἐπιτυχοῦσα 3 τέρματα κατὰ τὸ α' ἡμίχρον διὰ τῶν

Α' Ε.Τ.Ο — ΠΑΝΕΛΕΥΣΙΝΙΑΚΟΣ 3—1

Τὸ ἐξαιρετικὸν ποδοσφαιρικὸν συγκρότημα τοῦ Α' Τάγματος Μακρονήσου, τὸ ὁποῖον μᾶς ἔχει χαρίσει προσφάτως τόσας ὠραίας νίκας ἐπὶ ἰσχυρῶν ομάδων τοῦ Παναθηναϊκοῦ, τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κλπ. μετέβη εἰς τὰς 6 Δεκεμβρίου εἰς τὴν Ἐλευσίνα καὶ συναντήθη μετὰ τῆς ἰσχυροτάτης ομάδος τοῦ Πανελευσινιακοῦ, διὰ τὸ κύπελλον, τὸ ὁποῖον εἶεν ἀλλοθετῆσαι ὁ φιλάθλος Δήμαρχος Ἐλευσίνος.

Ἡ συνάντησις αὕτη ἔλαβε πανηγυρικὸν χαρακτήρα, τὴν παρηκολούθησαν δὲ ἔκτος τῶν ἐπισημῶν τῆς πόλεως ὁ Διτὴς τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. — Ε.Σ.Α.Ι. (Ταγ)ρχὴς κ. Βασιλόπουλος, ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες τοῦ Τάγματος ὡς καὶ πλήθη φιλάθλων πρὸ συνῆρρυσαν εἰς τὸ γῆπεδον μετὰ τὴν πεποιθῆσιν ὅτι θ' ἀπολάσσουν ἕνα ἀγῶνα ἀντάξιον τῆς δυναμικότητος τῶν ἀντιπάλων ὁμάδων.

Οἱ ἐλπίδες τοῦ ἐδικαιώθησαν πλήρως. Μετὰ ἕνα ὠραῖον ἀγῶνα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποῖου προκάλεσεν ἀρίστην ἐντύπωσιν τὸ τεχνικὸ καὶ ὀρμητικὸ παιχνίδι τῆς ὁμάδος τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. ὁ ἀγὼν ἔληξε μὲ 3—1 ὑπὲρ τῆς στρατιω-

Μία ὠραία φάσις ἀπὸ τὸν ἀγῶνα Α' Ε.Τ.Ο—Πανελευσινιακοῦ

τικῆς ομάδος, ἣτις καὶ κατεχειροκροτήθη ἐνθουσιῶδῶς, δοθέντος ὅτι ἐλάχιστοι ἀνεμνοῦν ὅτι θὰ ἐπετύγχανε νὰ καταβῆ καὶ μάλιστα μὲ τέτοιο σκόρ τὴν ἰσχυροτάτην τῆς ἀντιπάλων καὶ εἰς τὸ γῆπεδὸ τῆς.

πακυρίλλου (Γ' ε.τ.ο.), **ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :** Γουινελάς (Παπαγιαννόπουλος), Ζώπος, Νικολόπουλος, Αφεντουλίδης (Χαραλάμπος), Ζερβός, Κουριάκης, Βάπτισμας, Σαντοριναῖος, Λυμπερόπουλος, Πε-

Οἱ ὁμάδες τῆς Μακρονήσου καὶ τῆς Ἀστυνομίας συναδελφωμέναι πρὸ τοῦ ἀγῶνος των.

Παπαντωνίου (1) καὶ Κωνσταντίνου (2) ἕνα δὲ εἰσέτι στὸ τέλος τοῦ Β' ἡμίχρονου διὰ τοῦ Παπακυρίλλου. Ἀντιθέτως ἡ ὁμάς τῆς Ἀστυνομίας τὸ τέρας τῆς ἐπέτυχε διὰ τοῦ Πετρόγκωνα εἰς τὸ Β' ἡμίχρονον, κατόπιν αὐστηροῦ πέναλτυ, τὸ ὁποῖον κατεχώρησεν ὁ διαιτητής.

Γενικῶς ἡ ὁμάς τῆς Μακρονήσου ὑπῆρξε σχεδὸν ἀφογος εἰς ὅλας τῆς τὰς γραμμάς. Ὁ ἀγὼν τὸν ὁποῖον παρηκολούθησαν ἔκτος τῶν ἀστυνομικῶν κ. κ. Γεωργίου, Εὐαγγελίου καὶ Κορρέ, ὁ προπονητῆς τῆς Ἀστυνομίας κ. Ράγκος, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Χωρέμης, ἐκλεκτοὶ ἐπισκέπτες ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ Γεν. Στρ. Μακρονήσου κ. Θωμάς Μπαρμπας, οἱ Διτῆ τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. καὶ Γ' Ε.Τ.Ο. κ. κ. Βασιλόπουλος καὶ Ἀσ. Καράγεωργας, ἀξιωματικοὶ στρατιῶτες καὶ ἰδιῶτες τῶν Α', Β', Γ' Ε.Τ.Ο., οἵτινες καὶ κατεχειροκροτήσαν ἀμφοτέρας τὰς ὁμάδας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, ὁ ὁποῖος μετεδόθη καὶ διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ μας Σταθμοῦ, ἐπαινίζεν ἡ μάλιστα τῆς Ἀστυνομίας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρχιμουσικοῦ κ. Στυρ. Δουκάκη.

Διὰ τῆς νίκης τῆς αὐτῆς ἡ Μακρονήσος ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ἐν τῶν ἰσχυροτάτων ποδοσφαιρικῶν συγκροτημάτων τῆς χώρας.

Ἐκυρίαρχισε τοῦ γηπέδου ἀπολύτως καὶ ἡ νίκη τῆς ἦτο καθαρά καὶ δίκαια.

Οἱ ὁμάδες, κατῆλθον :
Α' Ε.Τ.Ο. : Κορολόγος, Μήλιος, Διακωνγιάννης, Κασσιμάτης, Βαζέος, Λεοντίσης, Αὐγέρης, Ἀσλάνογλου, Τέμενος, Καλιακούδης.

ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ : Καλκελίδης, Πηριβίσης, Φύσας, Κερβεμελίδης, Ζαρκάκης, Σπαθῆς.

Ἡ σημασία τῆς νίκης τῆς ὁμάδος τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. καθίσταται ἐτι μεγαλυτέρα ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ὁμάς τοῦ Πανιωνίου εἶναι ἐκ τῶν καλύτερων τῆς χώρας.

ΝΗΑΡ ΗΣΤ — Α' Ε.Τ.Ο.
59 — 43

Μετὰ τὴ συνάντησιν μετὰ τὸν Πανιωνίον ἡ ὁμάς τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. συνῆντησε στίς 14)12)49 τὴν ὁμάδα τῆς Νήαρ Ἦστ παρ' ἧς καὶ ἠττήθη κατόπιν τιμητικοῦ σκόρ 59 — 43. Μὲ τὴν δευτέραν αὕτην θαυμασία ἐμφανίσιν τῆς ὁμάδος τοῦ Α' Ε.Τ.Ο. ἐδραίωσε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα ἀφογοῦ συγκρότημα ἱκανὸ νὰ ἀντιπαραταχθῆ ἐν ἴσοις ὄροις μετὰ οἰανδήποτε ὁμάδα. Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν αἱ ὁμάδες κατῆλθον: Νήαρ Ἦστ: Μαυράκης, Τριάρης, Τζάκης, Κόγκας, Χρηστίδης, Προκοπίου, Μαυπαντῆς.

Α' Ε.Τ.Ο.: Βαζέος, Διακωνγιάννης, Κορολόγος, Ἀσλάνογλου, Λεοντίσης, Αὐγέρης, Μήλιος.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Σταυρόλεξο αριθμός 9

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) Ένας απ' τους τρεις μάγους με τα δώρα. Εκεί ήταν... πολιτογραφημένος ο Χριστός. 2) Μας άκολουθει παντού. Μάρκα αυτοκινήτου. 3) Μουσικός θόγγος. Ίδρυμα ασφαλιστικών. Έκ στόματος του κοράκου... Γράμμα του γαλλικού αλφαβήτου. 4) Έν τώ... και το θαύμα. Τρομοκρατική οργάνωση. 5) Κόφιμο. Ποταμός της Γερμανίας. 6) Έχει την ικανότητα να κάνει κάτι. Σπίτια. 10) Ψάρι στη θάλασσα, αλλά όχι και στη χορωδία μας (κλητ.). Μία μονάδα της Μακρονησου όπως λεγόταν πρώτα. Άδειες (καθ.). 11) Τουρκικός τίτλος. Στέφει πάντοτε τα Έλληνικά όπλα. 12) Τρία συνεχόμενα σύμφωνα. Ηρωίδα της Γαλλίας. 13) ΜΑ. Κι άλλος μάγος με το... άρθρο του. Η αρχή και το τέλος. 14) Επίγειο άστέρι. Γυναικείο Γερμανικό όνομα. 15) Μάστιξ του Θεού. Όνειρα.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) Άρχαία Γαλλία. Τα άγαπούμε. 2) Άρρώστεια. Ψώνισμα. 3) Άναφ. άντανυμία (θηλ.). Έχουν άμαρτίες. 6. 4) Χειμωνιάτικο σπόρ. Άναφ. άντων. Άν διπλασιασθή μās προξενεί φρίκη. Άναφ. άντων. (ούδ.) 5) Ντάμα... Όσειδες σχήμα. 6) Έξαιρετικό πράμα. Κατάρα. 10) Ζάν... Άγγλικός τίτλος. 11) Μή το νούμερο αυτό κλ. ζει πάντοτε ή υπάγγο στη σουλέττα. Υγιεινή τροφή 12) Πρόθεση. Μουσική Νότα. Άριθμητικό. Ραδιοσταθμός Μακρονησου. 13) Γράμμα του

άλφαβήτου. Έλληνική έπαρχία. Α. Α. 14) Ψευδώνυμο ένοδς συνεργάτη μας (αιτ.). Έχουμε άνω και κάτω... 15) Υπάρχει πίσω απ' το Σιδηρούν Παραπέτασμα. Δέν σηκώνονται.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1ου

Μιά κάμπια άνεβαίνει ένα δένδρο δώδεκα μέτρων ύφους. Κάθε μέρα άνεβαίνει 4 μέτρα αλλά κάθε βράδυ κατεβαίνει 3 μέτρα. Πόσο καιρό χρειάζεται για να φθάση στην κορυφή του δένδρου ή κάμπια ;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2ου

Υπάρχει ένας έξαφήςιος αριθμός που όλα του τα ψηφία είναι όμοια πλην ένος. Όταν δέ προστεθούν και τα έξη δίδουν άθροισμα 4. Ποιος είναι ο αριθμός αυτός ;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 3ου

Έπί μιάς λίμνης πίπτουν καθημερινώς πλατανόφυλλα. Η έκταση όμως που καταλαμβάνουν διαρκώς διπλασιάζεται. Σε 400 ήμέρες καλύπτεται. Σε 40 ήμέρες καλύτερες μέρες θα καλυφθ ή υισή ;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 4ου

Η Τασία είναι μικρότερη κατά 2 έτη της Γεωργίας και αι δύο μαζί έχουν ηλικίαν 30 έτη. Ποία ή ηλικία έκάστης ;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 5ου

Τρία άτομα έπηγαν στο μαγειρείον και άφου έφαγαν, το γκαρσόνι τους έζήτησε 30 δρχ. Τότε ο καθείς του έδωσε

άπό 10 δρχ. Ο ταμίας όμως έιπε στο γκαρσόνι ότι κατά λάθος τους πήρε 30 δρχ. Έπρεπε να τους πάρη μόνο 25 δρχ. Τότε το γκαρσόνι έκμεταλλεύτηκε το λάθος, κράτησε 2 δρχ. και τους έδωσε άπό 1 δρχ. Ο καθείς έδωσε 9 δρχ. (10—1) και οι τρεις μαζί 27 και 2 κράτησε το γκαρσόνι 29. Έως τας 30 που έδωσαν μās λείπει μιά δραχμή. Μπορείτε να μās δρήτη το λάθος ;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 6ου

Ποίου αριθμού το 114 μείον 1 και το 113 μείον 1 είναι ίσον με 5 ;

ΑΙΝΙΓΜΑ

Δέν κείει κάρβουνο, πετρέλαιο ή άλλη καύσιμη ύλη, ούτε συνδέεται με ηλεκτρικό ρεύμα. Δέν δρίσκεται πάνω στη φωτιά, κι όμως είναι θερμότερο απ' το έσωτερικό του θερμότερου φούρνου. Τι είναι ;

ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΣΟ

Η κάθε μιά άπό τις λέξεις που έπεξηγούμε πιο κάτω και που θα τοποθετήσετε μέσα στο σχέδιό μας άποτελείται απ' όλα τα γράμματα της προηγούμενης μείον ένα :
1) Άπολαύει ευτυχίας και γαλήνης (θηλ.).
2) Κάτι για το όποιο είναι κανείς υπερέφανος.
3) Μίγμα μετάλλων.
4) Έπικίνδυνο μαχαίρι.
5) Χρονικό επίρρημα (δημοτ.).
6) Άρχή δρκου.

ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΟΝ

Είναι μιά μικρούλα νήσος που άν της, βάλης ένα Νι τότε άμέσως μιά άλλη πιο μεγάλη θα φανή.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ, ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΩΝΑ

—Μαρία. ήρε μου το να το κόψω. μήπως δέν έχουμε αύριο.
—Πηδ. Κυρία ;
—Αυτό που σου έιπα.

ΟΙ 100 ΠΕΤΡΕΣ

Σ' ένα έξοχικό δρόμο άφίνεται κατονής μιά μικρή πέτρα, κάθε 2 βήματα, άφίνεις έτσι έν δλω 100 πέτες. Κατόν έν προτεινεται σ' ένα φίλο σας να πάση κάθε μιά πέτρα χωριστά και να την μεταφέρη στο σημείο απ' όπου ξεκινήσατε. Στοιχηματίσετε μαζί του ότι δέν θα μωρήση να το κατορθώσει μέσα σε μιά ώρα. Θα κερδίσετε αυτό το στοίχημα ;

ΟΙ ΔΥΟ ΜΠΑΛΛΕΣ

Άπό ένα πύργο, ύφους 80 μέτρων, πετούμε μιά μπάλλα οριζόντια, ένφ συγχρόνως ά-

φίνουμε άλλη μιά να πέση έλεύθερα προς τα κάτω. Ποία απ' τις δυο μπάλλες θα φθάση γρηγορότερα στη γή ;

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Πόλις είμαι της Έλλάδος Μ' άν μαζί μου κατορθώσει κάποιο άρχαίο βασίλειο και πασιγνωστο να ένώσησεν Έναν άλλο άμέσως λυτα βασιληά θα φανερώση.

ΛΥΣΕΙΣ 8ου ΤΕΥΧΟΥΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ : Τάγμα.— Έθιμα. 2) Άντάρα. — Πτώσις. 3) ΛΑ — Άπειρος — ΣΙ. 4) ΑΚΕ — Άρτος — Θεά. 5) Στόν — ΑΕΚ — Βέρν. 6) Άρίον — Άτιμα. 7) ΤΤΤ — Άτι. 8) Τάρας — Ρέστα. 9) Τρίο — Καί — 'Ιάβα. 10) Σας — Σώμα — Σάν. 11) Άν — Σάμ — Έπη — Τά 12) Πολεμά — Στέφος. 13) Άσωση — Άμεια. ΚΑΘΕΤΩΣ : 1) Τάλας — Τάπα. 2) Άνακτα — Τρανός. 3) ΓΤ — Έσοταίς — Λώ. 4) Μάη — Νίτρο — Σέτ. 5) Άρπα. — Ότα — Σάμη. 6) Άέραν — Σκώμα. 7) 'Ιτε — Άσ. 8) Πρόκα — Ρίμες. 9) Έτος — ΤΑΕ — Άπτά. 10) Θώς — Βίτσι — ΗΕΜ. 11) 'Ις — Θεμιτάς — Φέ. 12) Μισερά — Άδατος. 13) Άσίαν — Άνάσα.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1ου

55 λεπτά. Το αυτοκίνητο έφτασε στο σπίτι στις 5.50. Έφ' όσον ξεκινούσε πάντα στις 4 έκανε την διπλή διαδρομή σε 1 ώρα και 50 λεπτά. Γλύτωσε δηλαδή 10 λεπτά της ώρας για το διπλό ταξίδι, ήτοι 5 λεπτά προς κάθε κατεύθυνση. Έπαμένως συνήτησε τον κ. Ταλλαρίδη στις 4.55.

ΑΙΝΙΓΜΑ

ΖΕΥ — ΗΡΩΣ — ΖΕΦΥΡΟΣ

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΣΚΙ — ΑΘΩΣ — ΣΚΙΑΘΟΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2ου

Ο Γιάννης ήταν ο γυιός της Κατερίνας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 3ου

$5 \times 4 + 8 : 7 - 3 = 1$

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 4ου

19 σειρές και θα περισυεύσουν 10 άνδρες.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 5ου

Σε 13 ώρες και 20 λεπτά.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 6ου

Ο 35.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 7ου

Σε 5 ώρες.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΓΙΟΡΤΗ ΘΕΟΥ

«Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ
καὶ ἐπὶ Γῆς Εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώ-
ποις εὐδοκία».

Χριστούγεννα! Γιορτὴ Θεοῦ!
Χαεῖτε παλληκάρια,
Δότε τὰ χέρια σας παντοῦ
Ψηλώστε τὰ κλωνάρια...

Ἔτσι μονάχα ἀγγίζετ' ἡ κοροθὴ.
Ποῦ νουσιωτὴ προβάλλει
Στοῦ ναληνοῦ τοῦ Ναζωραίου τὴ γιορτὴ.
Ψηλώστε τὸ κεφάλι!

Καὶ θὰ βαδίσουμε στητοί
Στὸ Νάμα κεί. τῆς βίαις Κρήνης
Ἀκρίτες, τῆς Πατρίδας μας φρουροί
Καὶ Σκαπανεῖς Εἰρήνης.

Στρατ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΣ

ΧΡΙΣ ΓΟΥΓΕΝΝΑ

— Χριστούγεννα περίχαρη, γιορτάζεις μόνη Ἑλλάδα.
Χτυπᾷ ἡ καρδιά. Κι' ἀναφε, τῆς ΝΙΚΗΣ ἡ λαμπάδα.
Σὺ ἀπὸ θεοῦ δόγματοσ θεᾶ, πού κεί μας ὀδηγοῦσε
ὅταν στῆς μάχη τ' ἄναμα, μὲ λόγια μᾶς μεθοῦσε
βροντοφωναζοντας! Ἐμπρός! Λεβεντὲς. Παλληκάρια...
Στ' ἄρματα. Κάντε γρήγορα: κί' ἄκουα μὲ λιθάρια·
«ΟΧΙ», τοῦ Σλάβου τυράννου πού θέλει νὰ σκλαδῶσῃ
τὸν ἅγιο τόπο πού πατεῖς καὶ σένα νὰ σκοτώσῃ.

Χριστὸς γεννᾶται σήμερον, Ἑλλάδα χαμογέλα.
Ἄγγελοι ψάλλουν ὡσανῶν, κί' ἡ δόξα κράζει δια
στοὺς πλάνους γιόυε σου ποδογονταὶ καὶ στοὺς δοσκουέ
σπὴ φάτη σου Πατρίδα μου, νὰ δώσουν ὅ,τι ἔχουν...
(πού τρέχουν)

· Χριστούγεννα περίχαρη γιορτάζεις μόνη Ἑλλάδα.
Σήμαντρα ἦγουν χαριόσωνα. Τῆς ΝΙΚΗΣ σὺ λαμπάδα.
«Σὺ θὰ φωτίζης πάντοτε τοῦ κόσμου δια τὰ πλήθη...»
σοῦ ψάλλουν μὲ κατάνυξι. Τ' ἀστέραι σου π' ἐστίθη
δόγματοσ καὶ λαμπερό ψηλά στὰ σύνορά σου.
«ΟΧΙ» μὴνὰ στοὺς ἄπιστους. Καὶ τὰ Ἰβανικά σου
ἀναβαφτίστηκαν στὸ φῶς, σπὴ φάτη σου Πατρίδα,
π' ἀμέτροτοι προσεύγονται σπὴ νῆσο σου μ' ἐλπίδα...

«...Μὲ φάτισε τ' ἀστέραι σου. Τὴν ὁμορφιά σου εἶδα.
Τὴν πλάνη μου κατάλαβα τῆς λευτεριάς ἀσπίδα.
Τὸ λάθος μου τ' ὁμολογῶ Πατρίδ' ἀγυπμιένῃ
βαθὺς ὁ πόνος κί' ἡ ψυχὴ τῆς λύτρωσι προσμένει.

Στρατ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ

ΔΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ "ΣΚΑΠΑΝΕΩΣ"

ΒΑΡΟΤΣΗΝ Θ.— Α' : Ἀ-
νάλυσις συνθήματος μάλλον πρό
χειροσ. Τὸ ποίημα καὶ τὸ διή-
γημα καὶ ἀκόμη τὸ «Νέο Ἐκί-
νημα» δείχνουν πὼς μπορούμε
ἀργότερα νὰ περιμένουμε κάτι
πολὺ καλὸ ἀπὸ σένα.

ΞΑΡΧΟΥΛΑΚΟΝ Π.— Α' :
Τὸ θέμα σου δὲν παρουσιάζει
ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ «Σκα-
πανέω».

ΚΙΝΤΖΑΝΙΔΗΝ ΧΡ.— Α' :
Ἡ συνεργασία σου ἔχει μὲν

κάποια πρωτοτυπία ἀλλὰ ἤθε-
λε περισσότερη ζωὴ γιὰ ν' ἀ-
ποκτήσῃ ἐνδιαφέρον.

ΒΛΑΧΑΚΗΝ Κ.— Α' : Ἀπ'
τὸ διήγημά σου λείπει κάπως ἡ
τέχνη τῆς προοπτικῆς καὶ τῆς
σύνθεσης. Πάντως δείχνει πὼς
ἂν διαφύσῃ καὶ ἐπιμεινῃς θῶ
γράφῃς πολὺ καλύτερα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΝ Ι.—
Α' : Ἐπίσσεσ κάπως τετριμ-

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Τῆς νύχτας πέφτουμε τὰ μαῦρα στόρια
οὐράνια χύνεται φωτισοποφύρα·
ἀγγελοὶ φέρουν μῆνυμα, καὶ γύρα
ἦγουν ἔπιπτα σβυμένα ἔροδορία.

Τῆς Νίκης τ' ἀστρο φάτισε, πανώρησ
εἰρήνη νάβει· λίβανο καὶ μύρα
ν' ἀπλώσει στῆς γῆς τὴν ἀγλυκη μοῖρα.
— Θεὸς νενιέται! παντοῦ δίνει συνῶια.

Σήμαντρα, παιᾶνες, φαλωδιέσ καὶ κρῖνοι
μαζὶ καλοῦν γιὰ τὴ γιορτὴ τὰ πλήθη.
— «Δόξα ἐν ὕψιστοις... ἐπὶ γῆς εἰρήνη»...

Ἔσα κακὰ κί' ἂν πέρασσαν, ἡ λήθη
ἄς τὰ σκεπᾶσει. Προβάλλει νέα ἀγνή
πάνω ἀπ' τὰ ἐρείπια πού νέμουμε τὴ γῆ.

Δ. ΜΑΝΤΕΛΟΣ (Σθένος Λυράντης)

ΤΙΜΗ ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ

Τὴ νίκη φέρατε σπὴ χώρα
ποὴ λάμπει πάντα φωτεινῇ,
πού Σλάβοι δὲν πατοῦνε τώρα
καὶ λεύτερη φυσὰ πνοή.

Γιὰ τῆς Πατρίδας τ' ἅγιο αἷμα
τὴ νεότη σας καὶ τὴ ζωὴ,
γκρεμίσσε βαθεῖα τὸ ψέμμα
κί' Ἑλλάδα ὀρθώσατε σπὴ γῆ.

Σᾶς πῆρε ἡ δόξα στὰ φτερά της
ἀπ' τὸν δουνὸν μας τῆς κορφῆς
καὶ σὰς τ' ἀθάνατα παιδιὰ της
σὰς στόλισε μὲ τίς μυρτιέσ.

Ἄγέραστοι μέσ' στοὺς αἰῶνεσ
σπὴ μνήμη σας τὴν ἱερῇ
μ' εὐλόβεια κλίωνα Μαραθῶνεσ
καὶ χῶρεσ κί' Ἔθνη καὶ Λαοί.

ΣΤΡ. ΔΙΑΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΔΕΝ ΘΑ ΠΕΡΑΣΟΥΝ

Ἄσπ' Δὲν θὰ περάσουν τὸν Σλαῶν οἱ ἀγγέλεσ,
ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἱερά, ματοβαμένα χῶματα,
ἡ Δοῖράνη καὶ τὸ Σκοᾶ, τὸ Ραῦπελ καὶ τὸ Μπέλλεσ,
καὶ τόσα ἄλλα θρωλικά, τρισίνδοξα ὀνόματα
θὰ γίνουν τάφοι στὸν ἐχθρὸ πού θὰ τολημῃ,
σπὴ γῆ, αὐτῆς τῆς Χώρασ νὰ πατήσῃ...

Ἄσπ' Μυριάκιεσ ὄχι! Στὸν Σλαῦο ἐπιδρουέια,
ποτὲ ἡ Ἑλλάδα δὲν θὰ γονατίσῃ,
καὶ κάτω ἀπ' τὴ γαλιζία μας Σημαία,
κί' ὁ τελευταῖοσ Ἑλλῆν πού θὰ ζῆσῃ,
θὰ μάχεται, κραβαίνοντας τὴν λόση,
καὶ θὰ φωνάζῃ, πέφτοντασ, τὸ «ΟΧΙ»!...

ΝΙΚΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

μὲνα τὸ θέμα σου, μὰ ἐβριξες
πὼς διαθέτεισ καὶ ἀρκετίεσ δυ-
νατότητεσ. Συνέχισε λοιπὸν καὶ
ποδ παντόσ διάβαζε.

ΚΑΡΑΜΑΝΟΝ Γ.— Α' :
Διαθέτεισ εὐθυμογραφικό αἰσθη-
τήριο καὶ σατυρική διαθέσι ἀλ-
λά γράφεισ πολλὰ, πρᾶγμα πού
εἶσαι συχνὰ εἰς ἄραοσ τῆς ποιό-
τητοσ. Δούλευε μ' ἀγάπη καὶ
προσοχῇ ὅ,τι δίνεις καὶ πρό
παντόσ διάβαζε.

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΟΝ Δ., ΚΟΥ-
ΡΗΠΟΝ Ι., ΔΑΒΕΤΤΑΝ Ν.,
ΔΙΑΚΟΥ Δ.— Α' : Ὁραῖα
τὰ θέματά σας ἀλλὰ τὰ δουλέ-
ψατε μὲ προχειρότητα. Γιατί;
ΒΑΡΒΑΝΤΑΚΗΝ ΑΝΤ.,
ΠΟΛΥΖΩΗΝ Η., ΠΑΠΑΣΑ-
ΡΑΦΙΟΝΟΝ Κ., ΚΟΥΚΟΥ-
ΛΑΡΗΝ Γ.— Α' : Οἱ συνεργ-
ασίεσ σας σὰν ὀμιλίεσ πολὺ
παραστατικέσ ἀλλὰ σὰν γρα-
πτόσ λόγοσ ὑστεροῦν.

ΠΡΟΚΟΒΑΝ Ι.— Α' :
Τὸ θέμα σου ἀξιοῦσε μεγαλύ-
τερη προσπάθεια καὶ προσοχῇ.
ΜΠΟΤΣΗΝ ΑΛ.— Α' : Ἰβίαισ οἱ στίχοι σου.

Τὸ Ἀθλητικό σου σημείωμα κα-
λὸ καὶ θὰ καταχωρηθῇ ἐν και-
ρῷ.

ΒΑΛΛΗΝ ΑΠ.— Α' : Γὸ
«Χριστούγεννα» πολὺ καλὸ ἀλ-
λὰ ἤρθε στὰ χέρια μας κάπως
ἀργά.

ΚΕΜΕΝΙΔΗΝ ΕΛ.— Α' :
Τὸ «Ταξίδι στὸ Ἄπειρο» ἀξιό-
λογο. Μένει ὑπ' ὄφιν

ΔΟΥΚΑΡΗΝ Δ.— Β' : Τὸ
«Χριστούγεννα» δημοσιεύεται.
Τ' ἄλλα πῆραν σειράν. Γρά-
φεισ ἀξιόλογοσ. Συνέχισε.

ΚΡΟΥΣΤΗΝ Γ.— Β' : Τὰ
κομμάτια σου ἐνδιαφέροντα.
Πάντωσ προσπάθησε ἀκόμη καὶ
θὰ δώσῃσ ἀσφαλῶσ καλύτερεσ
συνεργασίεσ.

ΣΑΡΑΦΟΓΛΟΥ Ν.— Β' :
Τὰ ποίηματα δημοσιεύτηκαν.
Τὸ ἕνα τὸ καταχωροῦμε καὶ τ'
ἄλλο πῆρε σειρά. Συγχαρητή-
ρια.

ΜΕΛΕΤΜΗΝ Π.— Β' : Εὐ-
χαριστοῦμε γιὰ τίς συνεργα-
σίεσ σου. Μᾶσ ἀρεσαν δια καὶ
ἱβίαισ οἱ στίχοι σου.

ΨΑΡΕΠΟΡΙΑΙ ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΗΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

Ο Δεκέμβριος, όσον αφορά την εσωτερική ελληνική κατάσταση, παρουσιάζει όλα τα σημεία της συνεχιζόμενης ανορθώσεως της χώρας. Η συντριπτική στρατιωτική ήττα που επέβαλε ο έθνικός μας στρατός επί των συμμοριτών έφερε την τόνσην ποθητήν ειρήνην εις τον πολυδασιανόμενον τόπον μας. Αι εθνικά μας δυνάμεις, άπερίσπαστοι πλέον, άλλα πανέτοιμοι, προουρούν καθ' όλον τό μήκος των βορείων μας συνόρων την ανεταρτήσιαν της Πατρίδος μας, κατά πάσης νέας αλαουκομουνιστικής επίβουλης.

Αποτέλεσμα του νικηφόρου τέρατος του άντισυμμοριακού αγώνος είναι τα μελετώμενα υπό της κυβερνήσεως μέτρα προς επαναφοράν της χώρας εις τον όμαλόν πολιτικόν βίον, άτινα ήσχισαν ήδη να τίθενται εις έφαρμογήν. Η βαθμιαία άρσις του στρατιωτικού νόμου (εις τας νήσους, την Κρήτην, την περιοχήν Άττικής) ή άποστράτευσις των παλαιότερων κλάσεων, ή διάλυσις και των τελευταίων ύπολειμμάτων των συμμοριτών, ως και ή πορεία προς έκλογάς κατά τὰ τέλη Άπριλίου, δίδουν ονάγλυφον την εικόνα της ειρηνεύσεως και της όριστικής πλέον γατισίσεως του δικαίου της Ελλάδος. Έντός του Ίανουαρίου ή Βουλή τελειώνει τας εργασίας της με την ψήφισιν των τελευταίων νομοσχεδίων περί αγοραπωλησιών, έκλογικού νόμου και αναθεωρήσεως των εκλογικών καταλόγων. Η παρούσα κυβέρνηση θα παραχωρήση την θέσιν της εις ύπηρεσιακήν τοιαύτην ήτις και θα διενεργήση τας εκλογάς.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

Τα έξωτερικά γεγονότα του μήνος Δεκεμβρίου ήσαν άσυγκρίτως πλουσιώτερα και άντυπωσιακώτερα των έσωτερικών. Τα σημειούμενα διά βραχείων:

—Εις την Βουλγαρίαν διεξήχθη ή δίκη του τέως άντιπροέδρου της βουλγαρικής κυβερνήσεως Κοστώφ επί κατασκοπεία και Τιτοισμώ. Η δίκη παρουσίασεν εκπλήξεις, ως την άρνησιν του Κοστώφ να «όμολογήσ» καθ' ολοκληρίαν τας άποδοιμένας εις αυτόν βαρυτέτας κατηγορίας. Ός ήτο φυσικόν ο Κοστώφ κατεδικάσθη εις θάνατον και έξετελέσθη. Αι συλλήψεις και εις τας άλλας χώρας του Παραπετάσματος ενετάθησαν.

—Η Κομμινφόρμ συλήθη εις σύνοδον κάπου εις την Ούγγαρίαν και εξήγγειλε νέα μέτρα κατά του Τροτσκιστού Τίτο.

—Αι σχέσεις Γαλλίας—Πολωνίας εισηλθον εις όξυτάτην φάσιν με άνταλλαγην δικαιωώσεων και άμοιβαίας άπελάσεως.

—Εις Μόσχαν έορτάσθησαν με πάσαν μεγαλοπρέπειαν τὰ γενέθλια του 70ετούς πατριάρχου του κομμουνισμού Στάλιν. Παρίστατο και ο Κινέζος ήγέτης Μάο-Τσε-Τούγκ. Ο Τίτο ή γήνησε παντέλως τὰ γενέθλια.

—Εις άπόφασιν της ή ΚΟΜΙΣΚΟ, τὸ διεθνές σοσιαλιστικόν γραφεϊόν, καταδικάζει τον κομμουνιστικόν Ιμπεριαλισμόν.

—Τὸ εργατικόν κόμμα εις Αυστραλίαν ήττήθη υπό τὸν συνασπισμόν άγροτικῶν-φιλελευθέρων.

—Τὸ Κυπριακόν πρόβλημα εισηλθεν εις όξυτάτην φάσιν κατόπιν άποφάσεως της Έθναρχίας Κύπρου όπως διενεργήση ένωτικόν δημοψήφισμα.

—Ο Ο.Η.Ε. άπεφάσισε την ανακήρυξιν της Ίερουσαλήμ εις Διεθνή Ζώνην. Την λύσιν δέν άποδέχονται ούτε οί Έσραίοι ούτε οί Άραβες. Τὸ κράτος του Ίσραήλ μέτεφερε την πρωτεύουσάν του εις την Ίεράν Πόλιν.

—Άνεγνωρίσθη έπίσημως υπό της Όλλανδίας ή άνεταρτήσις της Ίνδουήσιας.

—Η Κινεζική έρυθρά κυβέρνησις άνεγνωρίσθη και υπό των Ίνδιών.

Άπό την τελετήν του Σ.Ε. Προσκόπων επί τη συμπληρώσει τεσσαρακοστατίας από της ίδρύσεως του προσκοπισμού εν Έλλάδι, ή όποία έγινε εις τας αίθουσας του «Πρωσσαίου».

Άπό την πρωτοχρονιάτικην έορτήν εις την Παιδούπολιν του Ίωσηφάγειου. Ο Άγιος Βασίλειος μοιράζει τὰ δώρα του εις τὰ συμμοριόπληκτα.

Γ' Ε.Τ.Ο. — ΝΕΑΠΟΛΙΣ

Την 25(12)49 εις τὸ γήπεδον Θεμιστοκλέους του Πειραιώς συνητήθησαν εις άγώνα κυπέλλου ή δυναμική ποδοσφαιρική όμάς του Γ' Ε.Τ.Ο. προς την όμάδα της Νεαπόλεως Πειραιώς. Κατόπιν ένός θεαματικώτατου αγώνος κατά τον όποιον ή όμάς του Γ' Ε.Τ.Ο. κατώρρωσε να διατηρήση την τεχνικήν και έδαφικήν ύπεροχήν ο άγών έληξε με 1—0 ύπερ της Μακρονησιώτικης ένδεκάδος. Τὸ τέρας της νίκης έσημειώθη ο Παπακυρίλλου εις τὸ Α' ήμίχρονον. Γενικός ο άγών ύπέρηε πεισματώδης.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

άμφότεροι δέ αι όμάδες ήγωνίσθησαν με όλας τας δυνάμεις διά την κατάκτησιν του κυπέλλου όπας είχεν άθλοθετήσει ο φίλαθλος Δήμαρχος κ. Χρ. Μπουγάς.

Αι ό-μάδες κατήλθον:

Γ' Ε.Τ.Ο.: Πολίτης, Αμυράς, Κωνσταντινίδης, Άθανασίου, Βενιέρης, Κωστάκης, Δαρίδας, Παπαδόπουλος, Χατζόπουλος, Σαζώνης, Παπακυρίλλου.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ: Σάμιος, Λαπατάς, Τορμίνης, Πολυχρό-

νης, Τροτάκης, Καρακώστα, Κεσίσγλου, Βλάχος, Μιτλής, Κοκκινίδης.

ΑΙΓΑΛΕΩ— Β' Ε.Τ.Ο. 4—1

Την 1ην Ίανουαρίου διεξήχθη ο ποδοσφαιρικός άγών μεταξύ Β' Ε.Τ.Ο. — Αιγάλεω. Η όμάς του Αιγάλεω έπέδλη ή επί της του Β' Ε.Τ.Ο. με σκορ 4 — 1, παρά την φιλοτιμον προσπάθειαν των παικτών του Β' Ε.Τ.Ο. να μειώσουν τὸ εις βάρος των άποτελεσμα.

Γ' Ε.Τ.Ο. — ΑΡΙΩΝ 4—1

Την 2 Ίανουαρίου εις τὸ γήπεδον του Άρίωνος συνητήθησαν ή όμάς του Γ' Ε.Τ.Ο. μετά της του Άρίωνος. Η όμάς του Άρίωνος άθλοθέτησεν ως έπαθλον διά τον νικητήν άργουρόν κυπέλλον.

Τὸ πρώτον ήμίχρονον διέρωσεν με έλαφράν ύπεροχήν της όμάδος του Γ' Ε.Τ.Ο. και έληξε με 2—0, ύπερ αυτής. Κατά τὸ Β' ήμίχρονον άπόλυτον ύπεροχήν είχεν ή όμάς του Γ' Ε.Τ.Ο. και έν τέλει έσημείωσεν άλλα δύο τέροματα και έν τέρας έσημειώθη υπό του Άρίωνος κατά τὸ τέλος του άγώνος.

Η ΑΕΡΟΠΟΙΟΡΙΑ

(Πυραυλοκίνητα — Αεροστρόβιλοι — Αεριοπρωθούμενα δι' αντιδράσεως)

Γ

Το πυραυλοκίνητον αεροπλάνον εγεννήθη κατά την διάρκειαν του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι περίφημοι πυραυλοι V2 με τους οποίους οι Γερμανοί εβομβάρδιζαν τὸ Λονδίνον κατ' ούσίαν ἦσαν πυραυλοκίνητα αεροπλάνα χωρίς πιλότον καὶ χωρίς πέρυγας. Τὸ δε «Μεσερμιτ 163», τὸ ὅποιον κατασκευάσθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ ἐχρησιμοποιήθη περὶ τὸ τέμα τῶν πολέμων ἦτο τὸ πρῶτον πραγματικὸν πυραυλοκίνητον αεροπλάνον. Ἡ ἀκτίς δράσεώς του ἦτο σχετικῶς περιορισμένη, διότι ἐξήντηλε ὀλόκληρον τὸ εἰς καύσιμα φορτίον του μόλις εἰς 12 λεπτά της ὥρας καὶ ἐπέτρεγγαν χρῆσιμον πτήσιν ἡμισίας ὥρας.

Αἱ δυνατότητες τῶν πυραυλοκινήτων αεροπλάνων ἐναντι τῶν ἑλικοφόρων κατεδείχθησαν μετὰ τὸ πέρας τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέμου, γενομένων πειραμάτων καὶ πραγματοποιήσεων, αἱ ὅποια καίτοι εἰς τὰς λεπτομερείας των τηροῦνται μυστικαί, δεικνύουσιν ὅτι τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς αὐτά.

Μία ἀπὸ τὰς βασικὰς διαφορὰς τῶν πυραυλοκινήτων ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἑλικοφόρα εἶναι ὅτι τὰ τελευταία ἐξαρτῶνται ἀμέσως ἀπὸ τὸ περιβάλλον, καὶ ὅτι διὰ τὴν πτήσιν των εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ὑπαρξίς ἀτμοσφαιρας, ἐνὶ τὰ πυραυλοκίνητα ἔφ' ὅσον διαθέτουν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν καυσίον ὀξυγόνον δύνανται κάλλιπτα νὰ ταξιδεύουσιν καὶ εἰς τὸ κενὸν ἢ εἰς ἀτμοσφαῖραν ἐξόχως ἀραιάν, εἰς τὴν ὅποιαν ἡ πτήσις τῶν ἑλικοφόρων αεροπλάνων εἶναι ἀδύνατος.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀὴρ ἀποτελεῖται ἀπὸ 4 ὄγκους ἀζώτου καὶ 1 ὄγκον ὀξυγόνου. Ἐνὰς κινήθω ἀπορροφᾷ μὲν ἄερα, χρησιμοποιεῖ ὅμως μόνον τὸ ὀξυγόνον, τὸ δὲ ἀζώτον τοῦ εἶναι ὄχι μόνον περιττόν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβές, διότι ἀπορροφᾷ μέρος τῆς παραγομένης κατὰ τὴν καυσίον θερμότητος καὶ συνεπῶς ὑποδιβάσει τὴν ἐνεργὸν θερμότητα τῶν καυσαερίων, ἐνῶ προκειμένου περὶ καθαροῦ ὀξυγόνου πᾶσα ἡ παραγομένη θερμότης εἶναι θερμodynamικῶς χρήσιμος. Ἐξ ἄλλου τὸ πυραυλοκίνητον δύνανται νὰ κατακτῆσιν οἰονόμητο ὕψος, ἐνὶ τὸ ἑλικοφόρον πρακτικῶς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τὰ 10.000 μέτρα ὕψους, διότι λόγω τῆς ἀραιότητος τῆς ἀτμοσφαιρας, ἡ ἐλιξ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμὸν τῆς καὶ παραλλήλως θὰ ἐχρειάζετο εἰδικὸς ἀεροσυμπιεστής, ἵνα χρησθῆ εἰς τὸν κινήθω ἀέρα κανονικῶς πυκνότητος. Τὸ πυραυλοκίνητον ἀντιθέτως θὰ ἔχη τοσον καλύτεραν ἀπόδοσιν, ὅσον ἀραιότερα εἶναι ἡ ἀτμοσφαῖρα ἐντὸς τῆς ὁποίας κινεῖται. Τοῦτο διότι ἡ τριβὴ τὴν ὅποιαν θ' ἀντιμετωπίζῃ θὰ εἶναι πολὺ μικροτέρα εἰς τὴν ἀραιάν ἀτμοσφαῖραν. Οὕτω τὸ πυραυλοκίνητον θὰ δύναται νὰ πετῆ εἰς ὕψος 20 ἢ 50 χιλιομέτρων ἢ καὶ ἀκόμη μεγαλύτερον, ὅπου ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι ἀραιά καὶ ἡ ἀντίστασις τοῦ ἀέρος μικροτέρα.

Ἡ διάρκεια τῆς πτήσεως τῶν πυραυλοκινήτων αεροπλάνων ποικίλλει σημαντικῶς. Πάντως βασικὰς ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν ποσότητα τῆς καυσίμου ὕλης, τὴν ὅποιαν δύναται νὰ μεταφέρῃ καὶ διὰ τοῦτο διὰ τῶν καθ' ἡμέραν τελειοποιήσεων ἐπιτυχάνεται ἡ αὔξησις τῆς διάρκειας πτήσεως τούτων.

Ἡ ταχύτης τῶν πυραυλοκινήτων ἀερο-

πλάνων αὐξάνει σταθερῶς, τὸ δὲ παγκόσμιον ρεκόρ καταρρίπτεται συνεχῶς. Οὕτω τὸ πυραυλοκίνητον μαχητικὸν τύπου «Nörb Ἀμερικαν F 86» ἐπέτυχε (15 Σεπτέμ. 1948) ὠρῖαιαν ταχύτητα 1079 χιλιομέτρων.

Αἱ χώραι τῆς Εὐρώπης ἕνεκα τοῦ πολέμου καθυστέρησαν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατασκευάσουν πυραυλοκίνητα αεροπλάνα εἰς τὴν αὐτὴν ἔκτασιν μετὰ τὴν Μεγ. Βρετανίαν καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ σήμερον ἐφωδιάζονται παρ' αὐτῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὰ ἀπλῶς πυραυλοκίνητα ἔχομεν καὶ τὰ αεριοπρωθόμενα, κινούμενα μετὰ τὴν ἑλικὸν ἀεροστρόβιλου ἢ ἄλλως κινήθω δι' ἀντιδράσεως jet, ὅπως εἶναι σήμερον γνωστοί.

Ὁ ἀεροστρόβιλος ἐφευρέθει περὶ τὸ 1939 δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῆ κατὰ δύο βασικοὺς τρόπους. Πρῶτον, ὅπως χρησιμοποιοῦνται καὶ οἱ ἀεριοστρόβιλοι καὶ ὀδροστρόβιλοι εἰς σταθερὰς καὶ κινήθω ἐγκαταστάσεις, διὰ τὴν παραγωγήν ἔργου (ἡλεκτρικὸν ρεῦμα, κινήθω ἑλικὸν σκάφους ἢ αεροπλάνου) καὶ δεύτερον ὡς προωθητικὴ δύναμις, τὴν ὅποιαν παράγει ὁ ἀήρ, ὁ ὅποιος ἀφῶς συμπιεσθῆ καὶ ὑπερθερμασθῆ, ἀφίεται νὰ ἐκτονωθῆ, νὰ ἀνακτῆσθῃ δηλαδὴ τὸν ἀρχικὸν του ὄγκον. Ἡ δεύτερα αὐτὴ περιπτώσις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὅποια εἶναι γνωστὴ ὡς μεθόδος αὐτοπρωθήσεως jet τοῦ Ἀγγλοῦ Whittle, χάρις εἰς τὴν ὅποιαν τὰ αεροπλάνα ἐπιτυχάνουσιν καταπληκτικὰς ταχύτητας.

Ἡ δύναμις ἡ ὅποια παράγεται κατὰ τὴν ἀπότονωσιν αὐτὴν εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε τοὺς μηχανολόγους δὲν ἀπασχολεῖ τόσοσιν πολὺ τὸ πρόβλημα πῶς θὰ τὴν προκαλέσουν, ὅσον τὸ πῶς θὰ τὴν τιθασεύσῃ. Παράδειγμα τὸ γνωστὸν Γκλόστερ «Μέτεορ», τὸ ὅποιον ἐπέτυχεν ἕνα παγκόσμιον ρεκόρ ταχύτητας τὸ 1945, χρησιμοποιῶν μόνον τὰ 88% τῆς συνολικῆς ἰσχύος τῶν δύο κινήθω του καὶ αὐτὸ διότι τὸ κύριον σῶμα του δὲν ἦτο ἀρκετὰ ἰσχυρὸν διὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ συνόλου τῆς ἰσχύος.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς μεθόδου τῆς αὐτοπρωθήσεως εἶναι δυνατόν τὸ ἀεροστρόβιλον νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ ὅπως οἰοσδήποτε ἄλλος κινήθω αεροπλάνου, παράγει δηλ. ἐνέργειαν, ἡ ὅποια χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν κινήθω τῆς ἑλικῆς. Ὑπάρχει τέλος καὶ ἡ δυνατότης ταυτοχρόνου χρησιμοποίησεως καὶ τῶν δύο μεθόδων, δηλ. τῆς κινήσεως τῆς ἑλικῆς καὶ τῆς αὐτοπρωθήσεως.

Τὰ αεριοπρωθόμενα δύνανται ν' ἀναπτύξουσιν τὸ ἀνώτατον ὄριο τῆς ταχύτητος των εὐδῆς, μολοντὶ διὰ νὰ κἀμιν οικονομίαν καυσίμων, τὰ ὅποια δύναται νὰ εἶναι οἰοσδήποτε ὕδρογονάνθραξ, ἀλλὰ κυρίως φωτιστικὸν πετρεῖλαιον — εἶναι ἀνάγκη ν' ἀνεβῆ περίπου εἰς τὰς 10.000 μέτρων. Ἡ κατανάλωσις καυσίμου ὅλης τοῦ αεριοπρωθόμενου εἶναι πραγματικὰ τὸσον μεγάλη, ὥστε καὶ ὅταν εὐρίσκειται εἰς τὸ καταλληλότερον ὕψος, πρέπει ὅλη ἡ πτήσις νὰ εἶναι κανονισμένη μετὰ χρονόμετρικὴν ἀκρίβειαν. Μερικὰ αὐτοπρωθόμενα μαχητικὰ ἔχουσιν δυνατότητα πτήσεως μόνο γιὰ 30'—40', κατ' ἀκολουθίαν καίτοι δύναται νὰ διατρέξουσιν μεγάλην ἀπόστασιν μέσα εἰς αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα καὶ νὰ ἐπιφεληθῶσιν ἀπὸ τὰς καιρικὰς συνθήκας, δὲν ὑπάρχει λόγω τῆς χρονικῆς προκαθρισμένης δυνατότητος πτήσεως, οὔτε τὸ παραμικρὸν περιθώριον διὰ λάθῃ ἢ παρεκκλίσεως πορείας ἐφ' ὃ

σον ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὸν στόχον δὲν τοῦ ἐπιτρέπει τοῦτο.

Σήμερον πρωτοπόροι εἰς κατασκευὴν αεριοπρωθόμενων αεροπλάνων εἶναι κυρίως ἡ Μεγ. Βρετανία καὶ αἱ Ἠνωμένα Πολιτεία. Ἡ ἐξάιρετος εὐελξίσις, ταχεία ἐπιτάχυνσις καὶ ἀνοδος τῶν διαφορῶν τύπων αὐτοπρωθόμενων εἶναι προσόντα, τοῦ τὰ καθιστοῦν ἀσυναγώνιστα, ὡς αεροπλάνα διώξεως. Περίφημα σήμερον ἔχουσιν καταστῆ τὰ καταδιωκτικὰ «Μέτεορ» καὶ «Βαμπάιρ», ἐπίσης τὸ «Ἀτάκερ» τῆς Βικερς—Ἀρμστρογκκς, τὸ ὅποιον μετὰ πλήρη πολεμικὸν φόρτον ἐξετέλεσε σειρὰν ἐπιτυχῶν προσγειώσεων ἐπὶ τοῦ αεροπλανοφόρου «Ἰλλουστριους», κατέστη πολὺτιμος βοηθὸς τοῦ ναυτικου.

Ὡς γνωστὸν τὸ ἐκπαιδευτικὸν «Μέτεορ Mark VII», ἔχον ταχύτητα 540 μιλίων, ἔκαμε ἐπιτυχῆς ἐπιδείξει εἰς τὰς Ἀθῆνας τὴν 10 Ἰουνίου 1948 καὶ μας ἔδωκε μίαν σαφῆ εἰκὼν τῶν πλεονεκτημάτων του.

Ἡ πολεμικὴ διομηχανία ἔχει στραφῆ εἰς τὴν κατασκευὴν κυρίως αὐτοπρωθόμενων αεροπλάνων διώξεως, ἀλλὰ καὶ τὰ βομβαρδιστικὰ ἤρχισαν καὶ αὐτὰ νὰ πλαισιώσων τὴν στρατιωτικὴν ἀεροπορίαν τῶν κρατῶν. Μεταξὺ τῶν πρώτων ἦτο τὸ MARTIN XB—48 μετὰ 6 κινήθω jet τοῦ GE—Allison J—35, μετὰ πλῆρα 3 ἀνδρῶν, δυνάμενον νὰ μεταφέρῃ βάρους 10 τόνων.

Πάντως τὰ «Μέτεορ» καὶ τὰ «Βαμπάιρ» μετὰ τὴν ὑπέροχον εὐελξίσις τους ἀποτελοῦν διὰ τὰς Βρετανικὰς ἡῆσους μίαν πρώτην τάξεως γραμμὴν ἀμύνουσιν. Ἀπὸ γενομένην ἀσκήσιν ἀναγκαιώσεως ἐπὶ τῆς Νοτίας Ἀκτικῆς μετὰ «Μέτεορ» καὶ «Βαμπάιρ» ἀπεδείχθη ὅτι ἡ δάσις τῆς πολεμικῆς τακτικῆς τοῦ ἀέρος μετεδιδάσθη τῶρα ἀπὸ τὸ αεροπλάνον εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ραντάρ ἤραξ. Συνεχῶς ὁ ἐπόπτης τοῦ Ραντάρ διαδιβάσει εἰς τὰ καταδιωκτικὰ τὰς κινήθω τῶν ἐπιθετιμένων ἐχθρικών βομβαρδιστικῶν καὶ δίδει εἰς αὐτὰ τὰς μεταβολὰς κατεβύσεως, ὥστε νὰ ἐπιτύχουν τὸν ἀφηνειασμὸν καὶ τὴν παγίδευσιν τούτων.

Σήμερον καίτοι τὸ πλεῖστον τῶν τεχνικῶν λεπτομερειῶν τῆς κατασκευῆς τῶν πυραυλοκινήτων καὶ τῶν αεροπλάνων μετὰ μηχανὰς jet τηρεῖται μυστικόν, ὅλα ὅμως τὰ τεχνικὰ προημένα κράτη ἔχουσιν στρέψει τὴν ἀεροπορικὴν διομηχανίαν των πρὸς τὴν κατεῦθυσιν τῆς τελειοποιήσεως τῶν μηχανῶν καὶ τῶν αεροπλάνων τούτων καὶ ἤδη ἔχουσιν πραγματοποιηθῆ πλεῖστον τύποι ἐφωδιασμένοι διὰ τὴν προώθησιν, εἴτε μετὰ πυραύλων, εἴτε μετὰ ἀεροστρόβιλους μετὰ ἢ ἀνευ ἑλικῆς, εἴτε μετὰ ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα μαζί χρησιμοποιούμενα διδοχικῶς εἰς τὰ διάφορα στάδια τῆς πτήσεως.

Ἄν ἤθελε συμβῆ εἰς νέος πόλεμος, ἀσφαλὲς ὀπωσδήποτε τὸ αεριοπρωθόμενον βομβαρδιστικὸν καὶ καταδιωκτικὸν τοῦ μέλλοντος θὰ διαδραματίσων τὸν σημαντικώτερον ρόλον. Ἄς εὐχθῶμεν ὅμως, τώρα μάλιστα μετὰ τὸ Νέον Ἔτος ὅπως τοῦτο πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἀποφευχθῆ, ἴδωμεν δὲ τὰς κτήσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀξιοποιούμενας εἰς ἔργα εἰρήνης καὶ πολιτισμοῦ.

